KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 21 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Tiistaina, tammikuun 31 p:nä—Tues., Jan. 31 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Työttömät työläiset elävät pelastusarmeijan armopaloilla

Työttömyydestä kärsivät rehelliset ja työkykyiset työläiset; 200 nälkäistä yhdessä soppalassa

TORONTO, tammik. 29. — Joulukuun 8 päivästä tammikuun 19 päivään mennessä on annettu yli 3,000 nälkäiselle, työttömänä olevalle työläiselle annos lämmintä soppaa leivän kanssa pelastusarmeijan talossa, Augusta Ave. varrella.

"Päivittäin saapuu tähän soppalaan noin 200 nälän ja kylmän ahdistamaa työläistä, vaikka he kaikki haluaisivat saada työtä elääkseen. Näiden nälkiintyneiden työläisten joukossa on kaikkiin ammatteihin kuuluvia työläisiä, kuten kirjanpitäjiä, kirvesmiehiä, automekanikkoja, autonajureita, y.m. Nämä työläiset ovat rehellisiä ja kunnioitettavia miehiä, jotka antaisivat mitä tahansa, kun vaan saisivat edes jonkinlaista työtä."

Näin on torontolaisen porvarilehdenkin pakko tunnustaa tilanteen kurjuus, vaikka porvarien taholta tavallisesti väitetään, että työttömät ovat muka "laiskoja", jotka eivät haluakaan tehdä työtä.

Mainitun soppalan yhteydessä sanotaan olevan jonkinlaisen tilapäisen työnvälitystoimiston, jonka kautta yritetään hankkia työtä niin monelle kuin mahdollista. Samaisen lehden palstoilla, joka asiasta kertoo, kehoitetaan kaupungin varakkaita ihmisiä antamaan jonkinlaista tilapäistyötä noille nälän ahdistamille työläisille.

Tällä tavoin porvariston keskuudessa yritetään ratkaista työttömyysasia ja siten selittää, että, niin tavattoman paljon on "uhrattu" työttömien hyväksi. Tämä samainen kurjuuskuva uusiintuu jokaisessa suurkaupungissa joka vuosi. Työväenjärjestöjen velvollisuus olisi toimia työttömäin työläisten asian hyväksi, kutsumalla heitä suuriin joukkokokouksiin ja vaatimalla yhteiskunnallista apua työttömyyden ahdistamille työläisille.

Vain työläisten oman aktiivisuuden kautta voidaan saada parannuksia aikaan tässäkin suhteessa, ettei työttömistä huolehtiminen olisi ainoastaan jonkun uskonnollisen lahkolaisseuran tehtävänä.

Kansainvälisen vesivoiman käyttö

CANADAN HALLITUS ESITTÄÄ YHDYSVALTAIN RAKENNETTAVAKSI KOKO SUUNNITELMAN JA SITTEN LUOVUTTAMAAN OSUUDEN CANADALLE

OTTAWA. — Financial Postin erikoiskirjeenvaihtaja selittää, että Canadan hallituksen aikomuksena on saada sellainen suunnitelma hyväksytyksi, että Canada ei ryhtyisi ensinkään rahastamaan St. Lawrence-joen vesiväylää koskevaa suunnitelmaa. Sensijaan annettaisiin Yhdysvalloille tilasuus rakentaa koko suunnitelma valmiiksi ja sitten luovuttamaan Canadalle toisen puolen voimankäytöstä ja omistusoikeudesta kaikkiin laitoksiin nähden.

Ensi silmäyksellä tätä seikkaa ei ole voitu pitää mahdollisena, mutta tarkemman harkinnan perusteella uskotaan Yhdysvaltain suostuvan tällaiseen esitykseen. Viimemainittu tulisi suuresti hyötymään esim. laivaliikkeeseen tarvittavista kanavista, vaikka sen ei tarvitse osallistua suorittamaan kustannuksia Canadalle kuuluvista kanavista.

Tämä kysymys tulee muodostumaan parlamentin istunnoissa kuumien väittelyiden aiheeksi. Kaikkien kapitalististen ryhmien edut eivät ole tässäkään kysymyksessä samanlaiset ja sentähden jokainen puoli haluaa valvoa etujaan mahdollisimman hyvin. Myöskin toinen puolue käyttää tilaisuutta hyväkseen lyödäkseen toista. Tässä suhteessa saattavat konservatiivit olla tilaisuudessa lyömään liberaaleja sillä, että "jänkkien kanssa ei tule harjoittaa kauppaa".

Tosin arvellaan, että lehmäkauppoja yritetään tehdä jo etukäteen ja konservatiivien piiskan, Bennettin uskotaan kykenevän pitämään ryhmänsä kurissa, kunhan vaan yleisestä ohjelmasta voidaan sopia.

Pommisankareita vangittu

CHICAGO, Ill., tammik. 29. — Kaupungin majuri Hale Thompsonia oli uhattu pommiräjähdyksellä eilen jonka jälkeen ryhdyttiin toimenpiteisiin pommisankarien vangitsemiseksi. Kaikkiaan vangittiin 13 henkilöä, miehiä ja naisia, sekä takavarikoitiin heidän hallustaan suuri määrä kaikenlaisia räjähdysaineita ja työkaluja, joita arvellaan käytetyn pommien valmistukseen.

Viime viikolla räjähdytettiin eräiden huomattujen politiikkojen asuntoja varoitukseksi, että kaupungin rikospesiä ei ryhtyä ahdistelemaan.

Hiilenkaivajille taisteleva äänenkannattaja

PITTSBURGH, Pa. (FP) — Täällä on alettu julkaisemaan hiilenkaivajien omaa kuukausilehteä "Coal Digger" (Hiilenkaivaja), jossa useat taistelukannalla olevat johtajat ovat kirjoitelleet nykyisien lakkotaistelun vaiheista. Siinä tuodaan ilmi, että hiililakkoa ei kyetä voittamaan niin kauan, kun lakkoa ei ole laajennettu myöskin ei-union alueelle. Tämä johtuu siitä, että ei-union kaivannoissa tuotetaan markkinoille tarvittava hiili. Tällöin kapitalisteja ei voida taivuttaa lakkolaisten vaatimuksiin.

Kaivosmiesten uusi lehti perustettiin kipeän tarpeen vaatimana silloin, kun unioiden puolustuskomitea organiseerattiin Pittsburghissa, jossa oli mukana edustajia sekä Pennsylvanian että Ohion valtiosta. Tämän kuukausilehtensä kautta hiilenkaivajat agiteeraavat kaivosten kansallistuttamista, kansallisen sopimuksen tekoa pehmeän- ja kovanhiilen kaivajille; työväenpuolueen perustamisen tarpeellisuutta, kuuden tunnin työpäivää ja viiden päivän työviikkoa, sekä unioille täyttä vapautta järjestämistyöhön.

Yhtenä lehden tunnuslauseena on hyökkäys vanhoillista UMWN:n presidenttiä Lewisia vastaan: "Lewisin täytyy poistua!"

Sandino on ollut pakoitettu perääntymään asemiltaan

Imperialistien joukot ylivoimaisia luvultaan

MANAGUA, Nicaragua. — Yhdysvaltain sotilaat ovat ottaneet haltuunsa 400 miehen voimalla El Chipoten kalliolinnoituksen vuoristossa. Sandino oli jättänyt linnoituksen. Sitä pommitettiin ankarasti hiljattain ja arvellaan Sandinon silloin jättäneen sen. Tästä päättäen on amerikalaisella sotaväellä sangen huonot tiedot kapinallisista.

El Chipoten linnoituksen otti Sandino haltuunsa sen jälkeen, kun hänen oli luovuttava Quilalista. Linnoituksen varustukset on nyt hävitetty. Asujamien keskuudessa väitetään olleen paljon Sandinon kannattajia. Kaksi amerikalaista sotilasta haavottui hyökkäyksessä, joka osoittaa, että taisteluakin on ollut. Nämä tiedot on tuonut amerikalainen lentäjä, joka on leijaillut taistelualueen yläpuolella.

Lakkoliike uhkaa levitä yli Uuden Englannin valtioiden

100,000:lta tekstiilityöläiseltä on alennettu palkkoja

BOSTON, Mass. — Päivä päivältä lisääntyy Uuden Englannin valtioiden tekstiilityöläisten keskuudessa sellainen mieliala, että heidän täytyy ryhtyä useampaa valtiota käsittävään, ellei koko maata käsittävään palkkataisteluun.

Yli 80:ssa tekstiilitehtaassa, joiden työläisten lukumäärä on noin 100,000, on jo tähän mennessä alennettu palkkoja tuntuvasti. Noin 50,000 työläistä on jo ottanut osaa äänestykseen lakon julistamisesta. Toisaalta pelätään työläisten keskuudessa sitä, että unioiden virkailijat löytävät keinoja lakon ehkäisemiseen, vaikka unioihin kuuluu vain pieni osa parhaiten palkattuja työläisiä.

Verinen taistelu suoritettu Kantonin läheisyydessä

Taisteluissa kaatunut 1,500 ihmistä; kommunistien johtamassa armeijassa ollut 4,000 sotilasta

Valkokenraalit eivät ole päässeet sovintoon Pekingissä

KANTON, Kiina, tammik. 29. — Kantonin pohjoispuolelta saapuneet tiedot toteavat, että verisiä taisteluita on käyty Hunan maakunnasta saapuneiden kommunistien johtamien joukkojen ja valkokaartilaisten välillä. Kommunistien riveissä sanotaan olleen noin 4,000 sotilasta. Taistelussa on kaatunut ainakin 1,500 miestä.

Ulkomaalaisia ei ole taistelualueella ollut ensinkään, vaan taistelut on käyty kiinalaisten joukkojen välillä.

Taistelun kerrotaan olleen menestyksellisen kommunistien joukoille siitä syystä, että he tekivät hyökkäyksen aivan äkkiryynnäköllä, saaden paljon elintarpeita ja ampumavaroja Kiinan valkokaartilaisilta. Tämän taistelun kautta on korvattu sitä tappiota, joka tapahtui joulukuun alussa, kun Kanton uudestaan menetettiin valkokenraalien kontrolliin, ja jota seurasi hirveä valkoterrori.

Pekingin kokous epäonnistunut

PEKING, tammik. 29. — Täällä koolla ollut Pohjois-Kiinan alliansin sotapäällikköjen ja poliittisten johtajien yhteinen konferenssi ei päässyt yksimielisyyteen siinä, että kenraali Chang Tsolinista olisi valittu Kiinan presidentti.

Yleensä ovat yllämainitut tiedot epätarkkoja yksityiskohtiin nähden, mutta pääkohdiltaan ne ovat saaneet vahvistuksen. Kuinka pysyväisen voiton kumoukselliset joukot ovat saaneet, siitäkään ei ole varmuutta. Mutta Etelä-Kiinan maakunnissa, missä tämäkin taistelu on käyty, ovat työläiset ja talonpojat kaikkein kumouksellisempia, joten taistelujen puhkeaminen on ollut hyvin luonnollista.

Chicagon porvarit tapelleet navakasti klubissaan

Aseina käytetty nyrkkejä, pistooleja, tuoleja, y. m.

CHICAGO, Ill., tammik. 29. — Republikaanisen puolueen 50:nen wardin klubin kokouksessa syntyi illalla ankara tappelu eräiden johtomiesten välillä. Siihen vihdoin sekaantui koko 300 henkilöä käsittävä joukko miehiä ja naisia. Mukana oli myöskin eräs poliisi, joka oli iskenyt muuatta politikoitsijaa päähän.

Vihdoin saapuville tuli 50 poliisia rauhoittamaan yleisöä, vangiten muutamia kymmeniä pääpukareita. Eräs G. Meehan sai niin pahoja haavoja, että hänen oli mentävä sairaalaan saamaan hoitoa. Kun lääkäri oli neulonut umpeen hänen haavansa, lausui tuo sankari, että "50:nen wardin republiikit tulevat pysymään edelleenkin koossa."

Porvarien mielikuvia Moskovan «kapinoista»

Sotilaat pureskelleet auringonkukan siemeniä entiseen tapaan

Lontoo, tammik. 29. — Rigasta, Latviasta saapuneet tiedot kertovat, että Moskovassa olisi kokonaista neljä rykmenttiä sotilaita ryhtynyt kapinoimaan Trotskyn karkoitusta vastaan. Kremliäkin kerrotaan pommitetun raskailla tykeillä.

Samanlaisia tietoja on Berliiniin saatu Warsovan kautta, mutta mitään niistä ei ole vahvistettu.

Moskovassa kumotaan huhut

MOSKOVA, tammik. 29. — Rigasta lähetetyt tiedot, että Moskovassa olisi ollut sotilaskapinoita, ovat silkkaa mielikuvitusta, lausutaan virallisessa tiedossa. Tuollaiset jutut ovat mahdollisesti lähteneet liikkeelle siitä, että on ollut puhetta elintarpeiden vähenemisestä pääkaupungissa.

Tänään kuten jokaisena päivänä Trotskyn poistumisen jälkeen on elämä kulkenut eteenpäin tavallista uraansa. Teatterit ja kuvateatterit ovat olleet täynnä kuten tavallista, ja Kremliin ei ole lentänyt yhtään ammuketta. Sotilaita ei myöskään ole ollut muualla havaittavissa, paitsi ne jotka ovat olleet suunnuntailomalla ja kuljeskelleet puistossa kävelyllä naistoveriensa kanssa, pureskellen nautinnokseen auringonkukan siemeniä.

Orange-salaseuran virkailija vangittu kähvellyksestä

Hänen sanotaan tunnustaneen syyllisyytensä poliiseille

TORONTO, tammik. 27. — Muutamia päiviä kestänyt ja suurta mielenkiintoa herättänyt Orange-salaseuran tilien tutkiminen saavutti huippupisteensä salaseuran sihteeri Leonard Rowen vangitsemisessa, joka tapahtui viime yönä. Rowea syytetään siitä, että hän olisi varastanut noin 15,000 dollaria salaseuran rahaa, ja hänet vangittiin vuoteeltaan n:ossa 317 Beach-avenuella.

Rowe vietti yönsä Court-kadun poliisiasemalla, odottaen 25,000 dollarin takauksen hankkimista, jolla hän pääsisi vapaalle jalalle, ja aseman poliisit selittävät hänen myöntäneen syyllisyytensä. Rowen väitetään harjoittaneen kyseessä olevaa varastamista seitsemän vuoden ajan.

Salaseuran virkailijat ja viranomaiset ovat jonkun aikaa toimineet epäiltyjen kassavaillinkien suhteen ja viime yönä olivat he päättäneet ryhtyä viipymättömiin toimenpiteihin Rowea vastaan. R. on 41-vuotias ja naimisissa ja hänellä on 2-vuotias lapsi.

Pohjoismaiden metsätyöläiset järjestyvät

KESKI-RUOTSIN METSÄTYÖLÄISET KANSAINVÄLISEN YHTENÄISYYDEN KANNALLA

TUKHOLMA. — Sundvallin piirin (Keski-Ruotsissa) metsä- ja uittotyöläiset pitivät vuosikonferenssinsa viime joulukuun alkupuolella ja oli siinä edustettuna kaikkiaan noin 5000 metsä- ja uittotyöläistä.

Tärkeimpänä kysymyksenä konferenssissa oli kansainvälisyys-kysymys, tai oikeammin suhteiden solmiaminen Norjan, Suomen ja Neuvostoliiton metsä-, maa- ja uittotyöläisten kesken. Piirin komitea oli laatinut ehdotuksen yhteistyöhön ryhtymisestä Venäjän saman alan työläisten kanssa, pitäen yhteistyöhön liittymistä tärkeänä. Asiasta keskusteltuaan päätti konferenssi,

että Ruotsin metsä- ja uittotyöläisten liiton on hetimiten ryhdyttävä läheiseen yhteistyöhön Venäjän metsä- ja maatyöläisten liiton kanssa;

että alaan kuuluvien Pohjoismaitten liittojen välillä saadaan tehokas moraalinen ja taloudellinen vuorovaikutus kansainvälistä kapitalismia vastaan taistellessa;

että liitto vaikuttaa siihen seikkaan, että yhteistoiminta Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän ammatillisten liittojen välillä tulee lepäämään toistensa kunnioituksen pohjalla.

Moskovassa viime vuoden lopulla pidetyssä kansainvälisen metsä-, maa- ja sekatyöläisten sihteeristön perustavassa kokouksessa oli Ruotsista saapuvilla ainoastaan joku yksityinen edustaja, ei edellä sanotun liiton lähettämä, ja silloin tässä sihteeristön perustavassa kokouksessa lausuttiin toivomus että näiden neljän pohjois-Europan suurimpien puutavaran vientimaiden työläiset yhtyisivät erikoiseksi pohjoismaalaiseksi yhteistyöjärjestöksi kansainvälisen sihteeristön alaisena. Näyttää siis siltä kuin toivomus alkaisi toteutua. Sivumennen mainittakoon, että tässä edellämainitussa kansainvälisen sihteeristön perustavassa kokouksessa oli myöskin Canadan L. W. I. U. edustettuna.

Bessarabian asukkaat haluavat kuulua Neuvostoliittoon

MOSKOVA. — Bessarabian kansallisen liiton keskuskomitea on julkaissut lausuntonsa sen johdosta, että on kulunut kymmen vuotta siitä, kun Rumania valtasi imperialistien avulla Bessarabian itselleen. Siellä asuvat yli 300,000 bessarabialaista ovat tänä päivänä yksimielisiä siitä, että he haluaisivat mieluummin kuulua vapaan Venäjän alueelle, kuin terroristisen Rumanian hallitusvallan alle.

Neuvostoliiton lehdet ovat selittäneet, että Bessarabia voisi saada aivan täydellisen itsehallintaoikeuden, jos kuuluisi osana Neuvostovaltojen liittoon.

Italiassa syytetään Jugo-Slaviaa sotahankkeista

ROOMA, tammik. 29. — Hallituksen äänenkannattaja on julkaissut hyökkäyskirjoituksen Italian itäistä naapuria, Jugo-Slaviaa vastaan. Lehti väittää, että naapurimaan sotaväen keskuudessa lietsotaan vihamielisyyttä erikoisesti Italiaa vastaan. Tällaista menettelyä lehti pitää erittäin vaarallisena Balkanin ja koko Europan rauhalle.

Syytöksessä tuodaan esiin, että Jugo-Slaviassa on julkaistu varsinainen lentokirjanen sotilaita ja meriväkeä varten, ollen kirjasen otsikkona: "Mitä jokaisen Jugo-Slavian sotilaan tulee tietää." Sitä sanotaan levitetyn niin laajalle kuin vuoden 1922 sotapalveluksessa olleiden sotilaiden keskuuteen. Kirjasen levittäminen on tapahtunut sota- ja meriministerin antamien ohjeiden mukaisesti, ja selitetään siinä mitä alueita tulisi vallata muilta valtioilta, että voitaisiin saavuttaa voimakas ja yhtenäinen kansa.

Kun porvarimaiden sotilaita ei voida millään muulla innostaa hyökkäämään, niin "isänmaan" laajennuksella yritetään kiihoittaa sotilaita uhraamaan henkensä vallassaolijain hyväksi.

Kapinallisuus Saksan sotaväen keskuudessa

BERLIN. — Useita sotilaita, jotka kuuluvat viidennen piirin sotilaspiirin lennätinjoukkoon, on vangittu. Toimenpide johtuu siitä, että sotilaiden syytetään lähettäneen salaisia sähkösanomatietoja ulkomaille. Onko kyseessä maanpetoksellinen toiminta, ei ole vielä tiedossa. Sotilaat vangittiin Giessenin ja Fuldan asemilta.

Että hallitus on ottanut sotilaiden toiminnan sangen vakavalta kannalta, näkyy siitä, että vangitsemismääräykset lähetettiin lennättimellä kaikille viidennen sotilaspiirin varusteille ja pidettiin salassa. Mutta tavalla tai toisella tiedot vangitsemisesta levisivät ja sotilasvirkailijat olivat pakotetut lopuksi tunnustamaan vangitsemiset toimeenpannuiksi.

NIAGARAN PUTOUKSEN TALVIASU IHASTUTTAVA

Niagara Falls, Ont. — Amerikan puoleinen putous on nyt melkein kuiva ja koko Niagaran koski on jättiläismäisten jää-kristallien täyttämä. Ylimmäisen sillan yläpuolella on kosken ylitse mahtavan näköinen jääsilta. Tuhansittain ihmisiä kulkee katsomassa tämän putouksen ihanaa talvista asua.

Suomen noskelaiset valkoryssien kätyreinä

Moskovan Pravda paljastanut Suomen presidentin ja sosdem hallituksen suhteet valkokaartilaisiin

MOSKOVA. (Postitieto) — "Pravda" on julkaissut kaksi Suomessa olevan valkoryssän, parooni Grevenitzin lähettämää kirjettä, jotka ovat osoitetut eräälle tsaarinaikaiselle lähettiläälle, Giers'ille Pariisiin. Näiden kirjeiden kautta paljastetaan se rikollinen juonittelu, mitä reunavaltioiden lahtarihallituksien taholta harjoitetaan Neuvostovaltaa vastaan.

Viime marraskuun 23 pnä Viipurissa päivätyssä kirjeessä Grevenitz selittää, että hän on ollut pitkässä keskustelussa Suomen presidentin Relanderin kanssa, jolloin oli laajasti pohdittu tulevan "suur"-Venäjän ja reunavaltioiden keskinäistä suhdetta. Kirjeessä lausutaan:

"Huomioon ottaen teidän ylhäisyytenne antamat ohjeet, kirjeessänne viime elokuun 5 päivältä (n:o 599), minä osoitin presidentille niistä erimielisyyksistä, joita on olemassa Latvian ja Viron taholta, sekä toisaalta Suomen taholta. Minä painostin sitä seikkaa, että näiden entisten valtioiden pakollista liittämistä "suur"-Venäjään ei ole ajateltu, paitsi jos Viro ja Latvia itse haluavat taloudellisten etujensa vuoksi yhtymistä." Näin selittää parooni G. kirjeessään.

Relander epäillyt monarkistien puuhia

Suomen presidentti ilmaisi epäilyksensä sen johdosta, joka koski Suomen itsenäisyyttä. Hän arveli, että voimakas (monarkistinen) Venäjä ei tulisi antamaan Suomelle itsenäisyyttä. Parooni oli koettanut poistaa noita Relanderin epäilyksiä, ja kehoittaa Giersiä vahvistamaan paroonin esittämät mielipiteet Suomen presidentille jollain asiakirjalla, tai suoranaisella persoonakohtaisella kirjeellä.

Toisessa kirjeessä, joka on päivätty viime joulukuun 15 p., selitetään että eversti Grigorievin ja luutnantti Schvetsovin Suomesta karkoittamisen ehkäiseminen on vaikea tehtävä. Tämä on johtunut Viipurin poliisimestarin antaman selityksen mukaan siitä, että nuo herrat ovat puhuneet hommistaan liian avoimesti. "Mutta sikäli kuin Larjanov on kyseessä, hän joka heitti pommin kommunistien kokoukseen Leningradissa, on (noskelainen) sisäministeri luvannut vapauttaa hänet minun pyynnöstäni. L. voi jäädä asumaan johonkin paikkaan Suomessa. Tästä asiasta oli noussut erikoinen keskustelu ministeristön kokouksessa ja seurauksena oli Larjanovin tilapäinen karkoittaminen Danzingiin, missän ei tarvita passiviisumia. Kuitenkin minun pyynnöstäni L. sai viisumin palata takaisin Suomeen ja saavuttuaan asui jonkun aikaa Helsingissä."

Noin kirjoittaa herra parooni Greventz tuttavuudestaan edesmenneen Suomen noskelaishallituksen kanssa.

Pravdan lausunto

Julkaistessaan mainitut asiakirjat, Pravda erikoisesti alleviivaa niiden sisällön todistusaineistona. Lehti lausuu, että nuo kirjeet antavat täyden vahvistuksen niille Neuvostoliiton taholta tehdyille väitteille, että reunavaltiot suosivat monarkistien salaista juonittelua. Erikoisesti on Virossa ja Suomessa englantilaisten pyrkimykset määräävinä, sanoo lehti.

Reunavaltioiden toimenpiteet ovat viime aikoina alkaneet käymään entistä hyökkäävämmiksi Neuvostoliittoa kohtaan, kun ne samanaikaisesti ovat erittäin ystävällisiä valkoisille emigranteille, lopettaa Pravda.

22 ihmistä kuollut junarikossa Intiassa

RANGOON, Burma, tammik. 29. — Kaksikymmentäkaksi ihmistä sai surmansa tuhoisassa junarikossa, joka tapahtui täältä 109 mailin matkan päässä. Syynä onnettomuuteen oli matkustajajunan suistuminen kiskoilta, joka johti sen syöksymiseen sillalta alas kuiluun.

Veturi, kaksi pakaasi- ja kolme matkustajavaunua suistui alas. Konemiehet saivat muiden ohella surmansa. Suuri joukko matkustajia loukkaantui.

Seitsemän tunnin työpäivä käytäntöön

MOSKOVA. — Työkomissarin antaman lausunnon mukaan tullaan kahdeksassa tekstiilitehtaassa toteuttamaan käytännössä seitsemän tuntinen työpäivä. Samanlainen päätös tehtiin muutamia päiviä sitten neljäätoista muuta tekstiilitehdasta koskevaksi.

Tänä vuonna tullaan teollisuutta avustamaan 880,000,000 ruplalla, sen sijaan että viime vuonna vastaava oli vain 412,000,000 rpl.

Pakkanen surmannut kaksi lasta äidin syliin

MALONE, N. Y. — Mrs. Gilbert Dunn, farmarin vaimo, meni kovassa lumimyrskyssä noutamaan hevosilla lapsiaan koulusta. Kotimatkalla hevoset poikkesivat tieltä ja hetken kuljettuaan kieltäytyivät menemästä eteenpäin. Vaimon täytyi neljän lapsensa kanssa jäädä ankaran lumimyrskyn kouriin, sillä kun hän aikoi lähteä hakemaan apua, havaitsi hän jalkansa jäätyneiksi ja kykenemättömäksi kävelemään.

Äiti koetti suojella lapsiaan. Vanhemmat Ina, 14-vuotias, ja Lillian 11-vuotias, tarjosivat jalomielisesti vaatteitaan nuoremmille, Evelynille, 8-vuotias, ja Gilbertille, 5-vuotias, että nämä eivät jäätyisi. Äiti kääri lapsiensa ympärille ohuen peitteen, joka hänellä oli mukanaan.

Molemmat vanhemmat lapsista jäätyivät kuoliaaksi. He kietoivat kätensä äidin kaulaan ja lausuivat hänelle jäähyväiset, kun tunsivat menevänsä tiedottomiksi. Evelynin jalat olivat jäätyneet polviin saakka. Pienin, Gilbert, kärsi vähimmän. Äiti on myöskin jaloistaan jäätynyt.

Mr. Dunn löysi lumimyrskyn hieman tauottua perheensä pellolta, vähän matkaa tieltä. Koulusta kotiin oli matkaa vain yksi maili, mutta myrsky ja kylmyys oli kauhea. Näin täytyy köyhien farmareiden nujertua huonoissa vaatteissa ja kehnoilla kulkuvälineillä, kun koulun puolesta useinkaan ei lapsia kuljeteta koteihin. — Eteenp.

Myrskyjen tuottamat hävitykset

BOSTON. —Uuden Englannin valtioissa raivonnut myrsky on aiheuttanut vähintäin miljoonan dollarin omaisuusmenetyksen. Satoja huviloita on tuhoutunut, kattoja lennellyt asunnoista, savupiippuja kaatuillut, voimalankoja katkeillut ja puita tuhoutunut voimakkaan tuulen kynsissä.

Rannikolla on laivoja ajautunut monta matalikoille. Rannikkovartijoilla on ollut täysi työ pelastaa miehistöjä, eikä kaikista vieläkään ole tarkempaa tietoa. Muuttamat ovat menettäneet ankkurinsa, kun ovat koettaneet sen varassa pysytellä kauempana merellä. Joukossa on purje- ja höyrylaivoja. Tuulen voima oli 40:stä 60:teen mailiin tunnissa.

COLON, Panama. — Perun laivaston risteilijän päällikkö on ilmoittanut radiolla, että hänen aluksensa törmäsi yhteen perulaisen vedenalaisen kanssa. Tiedossa ei mainita, onko ihmishenkien hukkaa sattunut.

Torontossa pelätään lastenryöstöjä

Toronto. — Kaupungin itäisessä osassa ovat koulussa käypien lasten vvanhemmat olleet huolissaan siitä, vanhemmat olleet huolissaan siitä, että siellä saattaa uudistua Parkerin ja Schneiderin lasten kohtalot. Eräät nuorukaiset ovat soitelleet puhelimella kouluille ja puhuneet omituisella tavalla mahdollisesti tapahtuvist aryöstöistä.

Poliisit ovat vangineet erään 17-vuotiaan nuorukaisen E. Bassy'n, jonka sanotaan esiintyneen kadulla sopimattomalla tavalla lapsia kohtaan. Hän on myöskin tunnustanut soittaneensa puhelimella Kingston Road'in koululle, puhuen lastenryöstämisestä. Hänet aiotaan lähettää tutkittavaksi, ilmeneekö hänessä mahdollisia abnormin oireita.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, T. H. CARLSON, B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 12 ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

«Sota on välttämätön» — Plunkett

Kommunistisen lehdistön lukijat voivat silloin tällöin kysyä itseltään, ettei(kö) tämä liiottele uuden sodan vaaraa, huomauttaa Canadan kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja toimistuspalstoillaan ja lausuu olevansa sitä mieltä, että varotukset sodanvaaran suhteen eivät voi olla liian usein uudistuvia ja liian painostavia. Luopua imperialistien paljastamisesta siksi, kunnes sota todella on käsissä, jatkaa lehti, olisi järjetöntä. Jos tulevaa imperialistista sotaa mielitään järjestyneesti vastustaa, niin nyt on aika valmistaa tällaista järjestyneisyyttä. Jos tulevaa sotaa mielitään vastustaa yleislakolla, niin nyt, eikä vihollisuuksien puhjetessa, on aika valmistautua yleislakkoon.

Sota Yhdysvaltain ja Suurbritannian välillä on kiertämätön, "koska niinä ovat tämän ajan suuret kilpailijat kauppamarkkinoilla". Tämän on amerikalaisen amiraalin, Plunkettin, melko marxilainen lausunto, joka on saanut kaksi mannerta heristämään korviaan. Ei ole "hyvä tapa" puhua asioita näin halki (arvelevat jotkut liukkaat tekopyhimykset kapitalistilehdistössä). Toiset, diplomaattisemmat, haluaisivat mieluummin yllättää työläiset täydelleen varustautumattomina. Mutta tämä hyvä amiraali haluaa suurta sotalaivastoa ja varustelua eikä hän yritäkään salata ajatuksiaan. "Sota", sanoi Plunkett eräillä rahamiesten päivällisillä New Yorkissa, "on kiertämätön niin kauan, kun me kuljemme niitä linjoja pitkin, joita me tänään kuljemme. Ja mitä se merkitsee?" Mitä on yksi sota enemmän tai vähemmän amiraali Plunkettille? "Sotiminen" on hänen ammattinsa. Ellei hän saa sotaa, niin hän "väljähtyy". Ja "taisteluvälineet" on pidettävä tehoisassa kunnossa.

Puhuessaan Englannin, Ranskan, Italian ja Japanin sotalaivasto-ohjelmista samoilla päivällisillä, eversti Roosevelt lisäsi: "Ajatteletteko te, että nämä maat, jotka ovat köyhempiä kuin meidän maamme, kuluttavat rahaa sotalaivojen rakentamiseen vain itseään huvittaakseen? Geneven neuvotteluissa Suurbritannia esitti pienempiä tykkejä ja risteilijöitä. Kauppalaivalle voidaan asettaa kuuden tuuman tykki, joka voidaan ladata käsin. Meillä ei ole kauppalaivastoa. Riittäköön tämä minun lausunnokseni Genevestä."... "Meidän hyvinvointimme riippuu nyt markkinoitten löytämisestä tavaroillemme." Julkiset imperialistit toteavat marxilais-leniniläisen analyysin uuteen sotaan työntävistä voimista täydelleen paikkansapitäväksi.

Parin viime viikon kuluessa on Canadassa alettu liike n.k. ilmailiiton (Air League) osastojen perustamiseksi jokaisessa kaupungissa. Tämä liike on hyvin suunniteltu. Me olemme vakuutetut, että ilmaliiton tarkotus on sotilaallinen yhtä hyvin kuin "siviellinenkin". Ilmailun kehittäminen tulee olemaan Kingin hallituksen korsi "valtakunnan puolustukseen" kekoon. Brittiläisen armeijan varaväkeä tullaan ripottelemaan yli Canadan "maanviljelijöiksi".

Sota on valmisteilla. Älkää lainatko mitään huomiota "pasifisteille", jotka sanovat teille, että "se ei voi enää milloinkaan uudistua". Imperialistit ovat ne, jotka määräävät [illegible]. Työläiset, valmistautukaa. Luokkasota imperialistista sotaa vastaan!

Kirkonmiehet sotajalalla

Canadalaiset papit ovat kuulema ryhtyneet sotaan kommunisteja vastaan. Organiseeraaja William Sydney oli äskettäin lausunut, että "opettamalla työläisten lapsille tietä, häviää jumalakäsite heidän elämästään." Tämä lausunto — kertoo Raivaajan kirjeenvaihtaja — on saanut papit kauhun valtaan ja nousemaan sotajalalle.

Minkälaisiin keinoihin nämä jumalanmiehet turvautuvat hyökkäyksessään työläisiä vastaan? Rukouskirjoihinsako? Saarnoihinsako? Tai muihin hengellisiin ammattikunnan tavallisiin keinoihin? Eikös mitä. Jumalanmiehet, katoliset ja muut, eivät tällaisissa tapauksissa luota itse näitten oman ammattikuntansa tunnettuihin keinoihin. Tehottomiksi ne ne ajattelevat. Sen sijaan turvautuvat ne valtion väkivaltakeinoihin, kuten kirkonmiehet aina ovat turvautuneet niin henkisen kuin aineellisenkin vapautensa puolesta taistelevia sorrettuja vastaan. Nämä laupiaita näyttävät oliot, jotka saattavat kirkoissaan saarnata jumalansa rakkaudesta y.m.s., paljastavat heti todellisen karvansa, milloin he käyvät vapaustaistelua taistelevia työläisiä vastaan. Rukouskirjan tilalle ilmestyy väkivallan ja pakkokeinon ase. Niinpä nytkin vaativat papit kommunististen työläisten vangitsemista, heidän kirjallisuutensa tuhoamista ja joukossaolevien ulkomailla syntyneitten työläisten maastakarkoittamista.

Pappien hyökkäyksellä on erinomainen valistava vaikutus canadalaiseen työväestöön. Se nimittäin pudottaa heidän silmiensä edessä naamiot näitten kaiken edistyksen ja tiedon vihollisten kasvoilta.

Mutta jutussa on vielä erä puolensa, mikä tämän yhteydessä on erikoisesti suomalaisten työläisten hyvä panna merkille. Se on se kavala tapa, millä Raivaaja tähän juttuun suhtautuu. Kertoessaan asiasta muka kokonaan syrjäisenä tekijänä, ei lehti voi peittää ilkkumistaan ja sen merkitä kantaansa mustatakkien pimeyttä puolustavan asian puolelle. Kirjotukseen sisältyy selvä tarkotus kalastella samassa vedessä ja valittelu sen johdosta, että [illegible] luokkavalistusta vastaan. Inhoittavaa!

Toveri.

Huomioita ja huomautuksia

Professori Irving Fisher, Yalen yliopiston taloustieteilijä, sanoo, että parhaimpanakin vuotena, mitä Yhdysvalloissa tunnetaan, yhdeksänkymmentäkolmemiljoonaa maan asukkaista saa alle viidensadan dollarin vuositulot. Tämä merkitsee, että noin kahdeksankymmentäviisi prosenttia maan asukkaista saa juuri sen verran tuloja, että pysyy hengissä. Kun presidentti Calvin Coolidge joku aika sitten piti sen "hyvinvointipuheensa", huomautti eräs yhdysvaltalainen toverilehti, olisi hänen sopinut käyttää näitä prof. Fisherin numeroita. Se olisi antanut oikeata kuvaa asiasta. Niin ei hän tehnyt; hän vain jutusteli jotakin ylimalkaista "valtakadun"-juttua.

TYÖVÄEN URHEILU

"Jehun" hiihtokilpailut Beaver Lakella

T. k. 22 päivänä olivat "Jehut" järjestäneet seuran sisäisten hiihtomestaruuskilpailujen ensimäiset matkat hiihdettäväksi. Kuten tavallista, ei Jehuja piinannut huono sää, vaikkakin hieman tuuleskeli. Luistavankin kuuluivat poikien sukset, vaikkakin allekirjoittaneenlaisen penkkiurheilijan tervattomat ja rasvattomat sukset eivät osoittaneet sellaisia oireita.

Tavallisen korkean urheiluinnostuksen vallitessa työntäytyivät miehet viiden kilometrin taipaleelle, jota aikansa lykittyään saapuivat maaliin seuraavassa järjestyksessä:

1. Lauri Laine, ajalla 24 minuuttia, 35 sekunttia.
2. A. Reinikainen, ajalla 24 minuuttia, 36 sekunttia.
3. W. Salminen, ajalla 24 minuuttia, 37 sekunttia.
4. N. Piispanen, ajalla 26 minuuttia, 02 sekunttia.

Kireä ottelu.

Ikämiehet, (yli 35v. sarja.) hiihtivät myöskin 5 kilometrin matkan saavuttaen tulokset:

1. A. Aalto, ajalla 25 minuuttia, 52 sekunttia.
2. S. Kolari, ajalla 28 minuuttia, 7 sekunttia.
3. H. Honka, ajalla 30 minuuttia, 22 sekunttia.

Alle 15 v. tytöt pyyhälsivät puolen kilometrin matkan. Tulokset olivat:

1. Vieno Salminen, ajalla 2 minuuttia, 40 sekunttia.
2. Tuulikki Luoma, ajalla 3 minuuttia, 15 sekunttia.
3. Aulikki Luoma, ajalla 3 minuttia 38 sekunttia.

Tässä sarjassa saavutetut tulokset voidaan lukea hyviksi. Mutta paheksuttavinta oli se että ainoastaan kolme kilpailijaa osallistui, muiden pysyessä sivussa. Joukkoinnostuksen ei saisi sallia lamaantua.

Sitten lähtivät alle 10 v. poikaset samoin puolen kilometrin matkalle. Pojat tekivät parhaansa, osoitukseksi niille jotka eivät lähteneet mukaan. Kilpailijoita olikin vain kaksi jotka sijoittautuivat seuraavasti:

1. E. Mäki, ajalla 3 minuuttia, 20 sekunttia.
2. Ahti Luoma, ajalla 3 minuuttia, 27 sekunttia.

Pojille alle 18 v. oli kireä kilpailu 1 kilometrin matkalla. Kilpailijoita sarjassa oli kuusi, joka ei ole huonokaan saavutus. Jännittävien minuuttien kuluttua suoriutuivatkin hiihtäjät maaliin seuraavassa järjestyksessä:

1. N. Myllynen, ajalla 4 minuuttia, 29 sekunttia.
2. N. Kautiainen, ajalla 4 minuuttia, 30 sekunttia.
3. V. Tuomi, ajalla 4 minuuttia, 40 sekunttia.
4. P. Tapper, ajalla 4 minuuttia, 44 sekunttia.
5. A. Passi, ajalla 4 min-, 53½ sek.
6. E. T. Tuori, ajalla 5 min., 54 sek.

Liuta lupaavia hiihtäjiä muutaman vuoden kuluttua miesten sarjassa.

Naisten 1 kilometrin matkalla olivat kaikki osanottajat varmoja sijoittautumisestaan. Heitä olikin nimittäin vain kolme. Sijat jakautuivat seuraavasti:

1. Hilda Levola, ajalla 5 min., 6½ sek.
2. Eliina Myllynen, ajalla 5min. 20½ sek.
3. Aune Tapper, ajalla 5 min. 39 sek.

Viimeisinä lähtivät alle 14 v. pojat myöskin voimiensa koetukseen, yhden kilometrin matkalle. Maaliin saapuessa olivat sijat jaoittuneet:

1. T. Kolari, ajalla, 5 min., 5½ sek.
2. L. Tapper, ajalla 5 min., 15 sek.
3. H. Herranen, ajalla 5 min., 21 sek.
4. W. Sillanpää, ajalla 5 min, 34 sek.
5. K. Turpeinen, ajalla 5 min., 58 sek.
6. W. Ketola, ajalla 6 min, 50 sek.

Ylläolevat olivat ensimäiset matkat "Jehun" hiihtomestaruuksista. Jälellä ovat vielä yhdet matkat molemmilla, miehillä ja naisilla. Tytöillä ja pojilla on vielä kaikissa sarjoissa kahdet matkat hiihdettävänä. Kaikkien matkojen suoritettua tullaan jakamaan mestaruuskunniakirjat.

Kuitenkin päättäkäämme että ensi kilpailuissamme asettaudumme ladulle suurempana joukkona. Tämä etenkin tytöille ja naisille. Ei mitään syrjään vetääntymistä. Antakaamme urheilullemmekin joukkotoiminnan leiman, siten vedämme itseämme ja toisia kiinteämmin niin urheilu- kuin muuhunkin toimintaan, johon päämäärään on päästävä. — M. P.

Toronton uutisia

SEKATYÖLÄISTEN UNIO PERUSTETTU

Sekatyöläisten unio perustettiin täällä ennen joulua. Yleis-canadalaisen kongressin virkailijat olivat alkujärjestelyissä mukana ja näin muodostettu unio-osasto alkoi toimintansa Yleis-canadalaisen työväenliiton osastona. Jälkeenpäin kuitenkin osoittautui että lupakirjalla toimivana osastona joutuisi se maksamaan puolet sisäänkirjoituksistaan ja jäsenveroistaan kansallisvirastolle, joten paikallisesti ei voitaisi pitää yllä riittävän voimaperäistä toimintaa. Tästä johtuikin lupakirjan palauttaminen takaisin, samalla kuitenkin lähetettiin itsenäisenä järjestönä Yleis-canadalaiseen liittoon liittymishakemus. Tähän mennessä ei kysymystä ole vielä ratkaistu, mutta säännöllinen edustus on jo järjestetty paikalliseen kansallisten unioitten keskusneuvostoon.

Tämän sekatyöläisten union esipuhe on melkein sanasta sanaan sama kuin Canadan puutavaratyöläisten liitollakin, paitsi katsottiin välttämättömyydeksi painostaa erikoisesti työväen poliittisen toiminnan tarpeellisuutta teollisen järjestäytymisen kanssa käsikädessä.

Union jäsenyydessä on tähän mennessä maksavia jäseniä 54 ja viimeisessä kokouksessa liittyi edelleen 6 uutta jäsentä. Suomalaisia työläistovereita on vain muutamia yhtynyt tähän mennessä. Kuitenkin on Torontossa paljon sellaisia sekatyöläisiä, joilla ei ole mahdollisuutta yhtyä mihinkään ammattialainsa unioihin. Näitten toverien olisi viipymättä riennettävä mukaan. Sisäänkirjoitusmaksu on $1.00, johon sisältyy samalla ensimäisen kuukauden jäsenvero. Seuraavalta kuukaudelta aletaan perimään säännöllistä jäsenveroa, joka on 50 senttiä kuukaudessa. Työttömille myönnetään vapaamerkkejä. Kokoukset pidetään Occident haalissa, Queen- ja Bathurst-katujen kulmassa joka torstai-ilta. Tähän mennessä on ollut säännöllisesti järjestämis- ja työkokouksia, mutta helmikuun alusta tulee olemaan joka toinen torstai työkokous ja taas toinen vuoro valistus- ja järjestämistilaisuuksia. Kokoukset alkaa täsmälleen kello 8 illalla.

Suomalaiset työläistoverit! Päättäkää ottaa paikkanne! Tulkaa joukolla seuraavaan kokoukseeen!

LENIN-JUHLAT

Lenin muistojuhlaa vietettiin täällä tammik. 22 p. Standard-teatterissa ja Alhambra-haalissa. Alunpitäen oli suunniteltu vain ensinmainittu juhlapaikka, mutta toinen huoneisto jouduttiin hankkimaan juhlailtana, koska Standard-teatteri, johon sopii istumaan noin 1,700, oli täysi jo viisitoista minuuttia ennen ohjelman suorittamisen alkamista. Juhliin otti osaa yli kahden tuhannen. Ohjelmasta mainitsin jo puhvin yhteydessä, paitsi silloin ilmoitettu suomalainen orkesteri ei saapunut juhliin. Orkesteri vierittää syyn suomalaisen osaston johtokunnalle, selittäen ettei heitä ole ajoissa määrätty valmistautumaan. Se lienee totta mutta orkesterimme on jo ollut vuosikausia tietoinen ja on siitä puhuttu jatkuvasti, että Lenin muistojuhliin on varustauduttava ja oltava valmiina esiintymään. Vasta juhlien edellä voidaan päättää siitä tuleeko esiintyminen alussa, muitten ohjelmanumerojen välissä tai lopussa. Tällä kertaa se oli järjestetty alkuun, mutta kun ei orkesterimme ollut saapuvilla, niin aiheutti se kokonaan ohjelman järjestelyn muutoksen. Vaikkapa läsnäolevaan yleisöön ei tämä vaikuttanutkaan, juhlatunnelma kohosi korkealle, mutta järjestämässä olevissa tovereissa synnyttää tällainen kuitenkin oikeutetun kysymyksen, kuinka vähän monien, alaseurojemme jäsenet antavat arvoa vallankumouksen suurelle asialle ja sen teorian ja käytännöllisten kokemuksien tunnetuksi tekemiselle, jotka Leninin opetuksiin ja työhön sisältyvänä tulevat julkilausutuksi ja elävöityvät muistojuhlien yhteydessä.

"MAMMAN KIUSALLA"

Mitä tämä tarkoittaa, ajattelee joku. Tämä on sen näytelmän nimi joka esitetään ensi lauantaina. Mamma ei tahdo laskea pappaa ulos iltasilla, peläten tietysti että pappa menisi luvattomille veslile. Vävypojan tulee siis auttaa papan ulospääsyä. Ja tästä se sekamelska alkaa. Kappale on alusta loppuun äärettömän hauska ja jännittävä

Toivomme siis, ettei kukaan sivuuttaisi tämän kappaleen esitystä. Nauru tekee hyvää niin vanhalle kuin nuorellekin. Kappale ei ole mikään proosa, ettei tarvitse peljätä sitä. Vaan oikeata humooria alusta loppuun.

Täyttäkää katsomo taas viimeistä tilaa myöden. Tähän näytelmään taas laitetaan uudet kuliissit. Jokainen joka oli katsomassa "Närkkeläisiä" täytyi tunnustaa, että sali oli todellakin kaunis. Ja Talvio maalaa taas oikein ensiluokkaiset näistäkin kuliisseista. Koska näyttämömme uhraa huikeita summia uusiin laitteisiin, niin toivomme, että yleisö palkitsee työmme, tulemalla katsomaan esityksiämme.

Siis jokainen ensi lauantaina seuraamaan "Mamman kiusalla" esitystä. Silloin taas saatte huutaa, sillä nauru ei tule riittämään.

Lopuksi on tanssia puolitoista tuntia. Ilmoittakaa tästä tuttavillenne.

NÄYTELMÄSEURAN JÄSENET HUOMATKAA!

Kaikkien näytelmäseuran jäsenien on velvollisuus tulla näytelmäseuran kokoukseen, joka pidetään helmik. 5 p:nä kello 3.30 i.p. Don-haalilla. Siellä suoritetaan ohjelmaa, sitten pidetään kaikenlaista hauskaa. Jokaisen jäsenen velvollisuus on tuoda yksi uusi jäsen mukanaan. Siellä tarjotaan vapaat kahvit. Siis painakaa visusti mieleenne! — H....ri.

Montrealin uutisia

PUOLUSTUSLIITON TOIMINTA

Aikaisemmin jo kerrottiin täällä perustetun Canadan Työv. puolustusliiton suomalainen osasto. Tammik. 19 p:nä oli johtokunta järjestänyt jäsenten vastaanottoiltaman Menard-haalille. Iltama onnistui siinä suhteessa hyvin. Jäseniä liittyi 43, edustaen kaikkia ikäluokkia nuoriin tyttöihin asti. Ohjelma oli myös valittu tilaisuuteen sopivaa. Selostettiin luokkataistelun kärjistymistä kapitalistisissa maissa ja sen vuoksi saa työväenluokka uhrata parhaita poikiansa ja tyttäriänsä vankilakomeroihin ja vieläpä henkensäkin antamaan aatteensa puolesta

Luettiin esimerkkejä kuinka pirullista komentoa harjoittavat eri maiden valtiolliset poliisilaitokset, Suomessa sitä nimitetään ohranaksi, kuulustellessaan kommunistisia työläisiä. Työväenluokka on ottanut näihin laitoksiin joutuneiden tovereiden avustamisen omaksi asiakseen. Siksi on kaikissa maissa perustettu yhdistyksiä ja liittoja, jotka avustavat kärsimään joutuneita tovereitansa taloudellisesti ja oikeudellisesti.

Canadan Työväen Puolustusliitto on yksi rengas tässä suuressa ketjussa joka tukee työväenluokan taistelevia marttyyrejä, se kutsuu jäsenikseen alaistensa osastojen kautta kaikkia, jotka eivät hyväksy sitä raakalaismaista menettelyä jota vallassaolevat harjoittavat työväenluokan esitaistelijoita kohtaan. Suomalaiset toverit, liittykää yhä lukuisammin P:liiton suomalaiseen osastoon, siten osaltamme tuette kärsimään joutuneita taistelutovereitamme. Kokouksista ja muist atilaisuuksista ilmoitetaan paikallisilla ilmoituksilla.

SUOMEN VALLANKUMOUKSEN 10-VUOTIS JUHLAA

vietettiin tammik. 26 p:nä Menard hall'illa. Ohjelma oli arvokasta. Yleisön tervetulleeksi toivotti H. Salomela. Runon "Kuni kotkan pojat", omistettu Karl Lieknechtin ja Rosa Luxemburgin muistolle, lausui Lyyli Huttunen. Juhlapuhuja C. Rae selosteli Suomen työväenluokan kamppailua eri asteilla aina työväen toiminnan alkuajoilta näihin päiviin saakka. Itse mukana ollen vallankumouksen taisteluissa voi hän erittäin valaisevasti esittää yksityistapauksia jotka olivat yleisiä koko taistelussa. Rohkeutta ja innostusta oli kyllä riittämiin, mutta taitoa ja tilanteen oikein ymmärtämistä puuttui. Kalliisti ostetut kokemukset kuitenkin ovat kerran hyödyksi Suomen työväelle sen uudelleen kamppailuun astuessa. Kohotettiin lopuksi 3-kertainen eläköön huuto Suomen työväen taistelulle. Laulua, "Te kaaduitte" ja "Punalipun" esitti naisosaston naiset kaksiäänisesti. Magnus Raeuksen tilaisuuteen kirjoittaman runon "Taistelu vapaudesta" lausui A. Huttunen. Lauluja esittivät vielä naisosaston naiset. Kupletteja lauloi tov. Vihriälä. runon, Sorron yöstä lausui Mrs. Ranta. Puheita pitivät vielä toverit J. Stalhberg ja Laatikainen, selostaen suuren johtajamme Leninin työtä ja elämäkertaa sekä yleensä johtajain osuutta vallankumoustaisteluissa.

Tilaisuutta varten oli Magnus Raeus kirjoittanut yhden kuvaelman siitä suuresta näytelmästä joka suoritettiin 10 vuotta sitten Suomessa. Kuvaelman esitys ilman näyttämöä ja näyttämövälineitä ei tietysti voinut taiteelliselta puolen vastata vaatimuksia, mutta kuitenkin se elävästi esitti yhtä niistä sadoista kohtauksista, joita tapahtui kymmenen vuotta siten.

Tilaisuudessa jaettiin ilmaiseksi Vapauden juhlanumeroa joka oli omistettu Suomen luokkasodan 10. vuotismuistolle.

Tilaisuutta voidaan pitää onnistuneena kaikinpuolin, paitsi yleisöä olisi sopinut enemmänkin haalille, ne saavat katua pois jääntiään. — Kynä.

Eri paikkakunnilta

Kirkland Lake, Ont.

MUISTOJUHLAT

Liebknecht—Luxemburg—Lenin juhlaa vietettiin suom. osaston talolla tammikuun 22 pvän illalla. Juhla oli K.K. komitean järjestämä ja vietettiin sitä yhdessä ukrainalaisten tovereiden kanssa. Yleisöä olikin saapunut paljon juhlimaan esitaistelijaimme muistoa. — Ohjelmassa oli kuvaelma "Luxemburg — Lenin — Liebknecht," puhe ja runoja oli sekä suomeksi että ukrainan kielellä. Lyhyen puheen englanninkielellä piti nuorisoliiton jäsen Aaro Kivinen. Hän onkin yksi niistä harvoista pojista, jotka tässä maassa kasvaneina ovat pysyneet meidän joukossamme. Ja vielä enemmän, hänellä on halua olla toiminnassa mukana. Ja kun Aaro on jo niinkin pitkälle kehittynyt, että voi esiintyä joukkojen edessä pikku puheella, niin toivomme, että hän jatkaa vaan edelleen ja koettaa kehittää puhujataipumuksiaan. Englanninkielen taitoisia nuoria me tarvitsemmekin nuorisoliittotyöhön. Lisää innostusta ja pyrkimystä eteenpäin toivomme hänelle.

Vielä oli ohjelmassa joitain numeroita soololaulua sekä soittoa Lahja Raitaselta ja Irene Rissaselta. Yleisö palkitsikin nuoret soittajaalkumme runsailla suosionosoituksilla. Toivomme, että yhä edelleenkin harjoittelette ja sitten taas esitätte meille oppimanne. — Ohjelma oli mahdollisemman paljon tarkotustaan vastaava. Ei niin, etteikö aina olisi parantamisen varaa, vaan ainahan ajan mukaan kehitymme. Lopussa laulettiin Kansainvälinen. Juhla vietettynä ukrainalaisten kanssa toi lisää innostusta mieliimme.

NAISTEN TOIMINTA

C. Työläisnaisten liiton osasto on paikkakunnalla ja alkava vuosi näyttää tuoneen innostuksen tulta naisten mieliin. Sitä todistaa viimeinen naisosaston kokous, joka oli tammikuun 16 pvän illalla. Saapuvilla oli yli 20 jäsentä. Mutta kun naisosastossa on täällä noin 35 jäsentä, niin huomattava osa loisti poissa olollaan. Mutta korjataan se sillä, että tästä lähtien kaikki mukaan joka kokoukseen, ettei nimi tulisi sinne syntisten kirjaan, joka "tuomiopäivänä" julkaistaan!

Ohjelman suorittajat olivat kaikki paikalla, tehden tehtävänsä. Oli runo, kertomus, laulua ja keskustelukysymys. Kaikki olivat valinneet ohjelmanumeronsa hyvin. Haittaa vaan teki se, että samaan aikaan täytyi pitää samassa huoneessa muitakin kokouksia. Toivotaan, ettei sellaista tarvitseisi enään sattua. — Uudet jäsenet ovat tervetulleita joka kokoukseen. Tulkaa katsomaan mitä siellä keskustellaan, saatte viettää hupaisan illan!

Naistenpäiväjuhlaa ruvetaan ajoissa valmistamaan ja tullaan sitä viettämään maaliskuun 10—11 päivinä. Varmasti niistä hyvät tulee.

LUKIJA!

Jos olet K.-puolueen jäsen, niin totta kai muistat että kuulut soluun ja solullasi on kokoukset säännöllisesti ja sinunkin velvollisuutesi on käydä joka kokouksessa.

NAISTEN OSASTO

Vancouver, B. C.

JOULU MENI

Nythän joulu iloineen on mennä lusahtanut hyvälle puolelle, kun on jäänyt selän taakse. — Kiusallinenhan vaan on kun viisaankin villitsee. Tekisipä mieli siirtää muinaistarustoon viinoineen koko joulun.

Saapa moni työläinen purra, märehtiä kahdestikin joulun lystit, kun raha meni ja ruma jäi. — Milloinka tosiaan päästään siihen, että meikäläiset käsittävät miten vähän todellista iloa ja huvia on väkijuomista ja miten paljon tuskaa, katkeruutta ja epätoivoa ne tuovat tullessaan.

Tov. Puron puhe W. P:n Suom. Toimiston täysistunnossa

Amerikan Workers-(kommunisti-) puolueen Suomalaisen Toimiston sihteeri, tov. Puro, antoi WKP Suom. Toimiston täysi-istunnossa, joka pidettiin Chicagossa, tammik. 14 p., seuraavanlaisen tilannekatsauksen:

MAAILMAN TILANNE

Voidaksemme oikein ymmärtää tehtävämme kumouksellisina ja kommunisteina, on meidän kyettävä oikein arvioimaan tilanne ja sitten rakennettava toimintamme sille taustalle. Viime vuoden ajalla esiintyi mailman tilanteessa useita sangen mielenkiintoisia tekijöitä ja tapahtumia, jotka osottavat, kuinka vallankumouksen voimat myllertävät, huolimatta kapitalistien ja heidän lakeijainsa sosdemien selityksistä kuinka yhteiskunnallinen elämä on vakiintunut ja normalisoitunut.

Sen jälkeen puhuja kosketteli seuraaviin yleismaailmallisiin tapahtumiin ja tilanteisiin:

a) Kiinan kumous ja vastakumous. — Maailman tilanteen kiintoisimmat tapahtumat keskittyivät viime vuoden ajalla suureksi osaksi, varsinkin sen alkupuolella vallan dramaattisina — Tyynlele merelle ja Tyynen meren itäisen rannikon tärkeimpään maahan — Kiinaan. Täällä puhkesi vuosikymmeniä kytenyt kansallinen vallankumous voimakkaaksi imperialismivastaiseksi myrskyksi, joka tunkeutui kansallisen kumousarmeijan voitokkaan marssin kautta Kantonista Shanghaihin ja Nankingiin asti, vallaten Jantze-joen rikkaat maakunnat kansalliselle Kiinalle. Imperialismivastaisessa liikkeessä oli osanottajina sekä vapaamielinen porvaristo, että työläiset ja talonpojat. Mutta kuten aina on ollut porvariston laita, se oli kumouksellinen ainoastaan vissiin rajaan saakka. Keväällä 1927 Nankingin pommituksen johdosta tulleessa kriisissä kääntyi porvaristo julkisesti kumouksen kavaltajaksi, sen tyypillisin edustaja, Chiang Kaishek kääntäen miekkansa kumouksellista työväkeä vastaan, joka oli astumassa yhä täydellisemmin kumouksen johtoon. Ja tästä ajasta alkaen Kiinan kansallinen kumous muodostuu sisällissodaksi, jossa Kiinan nouseva porvaristo liittoutuu imperialistien kanssa työväkeä ja kumouksellista talonpoikaistoa vastaan, toimeenpannen joukkotelotuksia ja hävittäen ja murskaten työväen järjestöt ja työläisten kansalaisvapaudet. Noin Chiang Kai-shek, joka vielä Shanghain valloituksen ensipäivänä julisti Kiinan vallankumouksen ei olevan vain pelkän kansallisen kumouksen vaan "osan maailmanvallankumouksesta imperialismia vastaan", tuli Kiinan kumouksen petturiksi ja vastavallankumouksellisten voimain johtajaksi.

Mutta Kiinan vallankumous ei ole kuollut, vaan se on muuttunut porvarillisesta vallankumouksesta proletaariseksi, ja vallankumouksen asiaa nyt vievät eteenpäin Kiinan kumoukselliset työläiset ja talonpojat Kiinan Kommunistipuolueen johdolla ja Kominternin ohjaamana. Vuoden loppupuolella tapahtunut Kantonin kumous, jolloin tuo Kiinan kansallisen vallankumouksen pääkaupunki, Sun Jat-senin hallintokaupunki, julistettiin neuvostovallaksi, ollen sangen selvä esimerkki Kiinan kumouksen elinvoimaisuudesta. Josskin neuvosto-Kanton kukistettiin, niin Kiinan proletaarinen kumous elää ja tulee voimistumaan.

Kiinan kumous on suuresti järkyttänyt kapitalistimaailman vakiintumista. Se on pitänyt sitä alinomaisessa hermojännityksessä, ja joskin kumousvoimat nyt uudelleenmuodostumisprosessissa ovat tilapäisesti ja näennäisesti heikentyneet, ovat ne järjestymässä uudelle voimakkaalle perustalle ja on Kiinan kumous nyt todella paljon vaarallisempi kapitalismille kuin koskaan ennen, koska se on luonteeltaan muuttunut todella yhteiskunnalliseksi ja kapitalismivastaiseksi kumoukseksi.

b) Itävallan kumousleimaus. Viime heinäkuun kapina Wienissä, Itävallan pääkaupungissa, jota sosialidemokraatit ovat saaneet luvan hallita, pysäyttääkseen kumouksen voimat, on dramaattinen kuva siitä kuinka tuossa kapitalismin Kansainliiton kautta holhoamassa maassa kumouksen voimat elävät ja toimivat. Wienin kapina on myös elävä todistus sosdem:n petollisuudesta kumouksen asialle, sillä tässäkin yhteydessä he kääntyivät työläisten kumouksellista nousua vastaan. Wienin kapina oli yksi voimakkaimpia esimerkkejä kumousvoimain jälleenvirkistymisestä.

c) Imp. vastatoimenpiteet. Tuntien selvästi että Kiinan kumous on imenyt innostuksensa ja saanut voimakasta tukea Neuvostoliitolta, imperialistit ryhtyivät Kiinan kumouksen yhteydessä kaikenlaisiin vastatoimenpiteisiin. Ne lähettivät sotavoimansa sitä uhkaamaan ja ehkäisemään, mutta kun sekään ei auttanut, niin he panivat toimeen Chang Tso-linin alueella hyökkäyksiä Neuvostoliiton lähetystöihin, loukaten ennenkuulumattomalla tavalla kansainvälisiä diplomaattisia oikeuksia. Kiinan ja Kaukaisen Idän kumouksen vastatoimenpiteenä englantilaiset toimeenpanivat myöskin kuuluisan Arcos-hyökkäyksen Neuvostoliiton kauppalähetystöön Lontoossa, josta seurasi välien katkeaminen Neuvostoliiton ja Englannin välillä. Samassa yhteydessä on jatkuvasti koottu ja varattu imperialistien ja heidän lakeijainsa voimia hyökkäykseen Neuvostoliittoa vastaan. Mutta kiitos imperialistien omien ristiriitojen, Neuvostoliiton valppauden ja kyvyn käyttää hyväkseen imperialistisia ristiriitoja, ei aseellista hyökkäystä ole ainakaan vielä uskallettu alkaa. Mutta sen vaara on yhä olemassa ja kumouksellisen työväen on kaikkialla oltava valmiit toimenpiteisiin sen torjumiseksi.

Vastakumouksen kaikin voimin avustaminen Kiinassa on imperialistisen kapitalismin yksi voimakkaimpia vastatoimenpiteitä kumousliikettä vastaan. Mutta huolimatta tilapäisistä menetyksistään, ajavat imperialistien ryöstö- ja sortopolitiikan kehittämät yhteiskunnalliset olot Kiinan kansan suuret väestökerrokset välttämättä kumoukseen, mikä tekee mahdottomaksi imperialistien vallan vakiintumisen Kiinassa, huolimatta siitä, että se onkin voittanut entisen kansallisvallankumouksellisen porvariston nyt puolelleen.

d) Aseistariisumiskonferensi, joka pidettiin viime syksynä Genevessä, oli suurimerkityksellinen siinä suhteessa, että Neuvostoliitto oli siinä ensi kerran edustettuna, ja sen edustaja toveri Litvinov sekoitti "rauhan"-asian naamarin varjossa pelaavien imperialistien ja militaristien kortit, esittämällä todellisen, täydellisen ja pikaisen aseistariisumisen. Tämä vaikutti kuin pommi olisi viskattu kapitalistiseen maailmaan. Työläismaailmassa ja todellisten rauhan harrastajien keskuudessa se herätti suurta mielenkiintoa ja

J. STAHLBERG

Vapaudelle Konttori Montrealiin

Vapauden haaraliike on nyt avattu Montrealissa

Sen osote on: 53 C. St. Antoine St.

Konttorissa myydään kirjoja sekä rihkamaa. Siellä otetaan tilauksia kaikille puolueemme sekä tällä mantereella että Suomessa ilmestyville sanomalehdille ja julkaisuille.

Montrealin konttorin kautta voidaan, samalla turvallisuudella kuin pääkonttorinkin kautta, lähettää rahaa Suomeen.

Montrealin konttori alkaa myymään laivapilettejä Suomeen ja Suomesta Canadaan. Tähän mennessä on siellä jo Ruotsin American Linjan pilettejä saatavissa.

Montrealin konttori avustaa Montrealissa kaikkia niitä matkustajia, jotka ostavat Vapaudesta pilettinsä. Avustusta annetaan sekä Suomeen mennessä, että sieltä Canadaan tullessa.

Kannattakaa omaa yhteistä liikettänne.

Liikkeenhoitajana on monta vuotta Vapauden Port Arthurin konttorissa liikkeenhoitajana toiminut John Stahlberg. Hänen kuvansa julkaistaan tämän ilmotuksen yhteydessä.

VAPAUS BRANCH OFFICE

53 C. St. Antoine St. Montreal, Quebec

"Sacco-Vanzetti taistelu"

Taasen Mielenkiintoinen Kirjauutuus Ilmestynyt

Viime vuoden kuluessa kirjoitettiin yksi mustimmista lehdistä Amerikan työväenliikkeen kärsimyksien historiaan.

Puolen yön jälkeen viime vuoden elokuun 23 p. vasten yöllä telotettiin Bostonissa kaksi työläistoveria, Sacco ja Vanzetti.

Näitten marttyyrien elämää, heidän toimintaansa työväenliikkeessä, sekä "oikeus"-taistelua ja heidän viimeisimpiä hetkiään kuin myöskin maailman työläisten liikehtimistä kuvataan juuri ilmestyneessä suomenkielisessä kirjassa erittäin lennokkaalla tavalla, tavalla, joka vetää lukijan mukaansa aivan kuin jännittävin romaani, samalla tehden syvän vaikutuksen lukijaan.

Mainita ansaitsee, että tämä oikeusmurha edelleenkin kiinnittää kansajoukkojen mieliä siinä määrin, että suunnitellaan painaa kirjaksi koko oikeusjutun pöytäkirjat.

Kirjan on kustantanut Am. Suom. Soc. Kustannusliikkeiden liitto ja on kirja painettu Eteenpäissä. Kirjan on toimittanut Eteenpäin toimittaja tov. A. Hyrske, joka on ollut persoonallisesti mukana juttua seuraamassa ja sanomalehtimiehenä seurannut kiinteästi jutun kaikkia vaiheita.

Hinta 50c

Tilatkaa runsaasti ja levittäkää, sillä tämä kirja on parhaita agitatsionikirjasia.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

TYÖLÄISNAISTEN OSASTO TOIMII TÄÄLLÄKIN

Tammikuun 8 p. tänä vuonna muodostui ensimäiseksi kokouspäiväksemme. Olipa tavallaan kuin vuosikokous. Virkailijat tekivät tiliä toiminnastaan kokoukselle. Tilikertomuksen tuloista ja menoista toi rahastonhoitaja Annie Vendelä. Tilit oli tarkastanut tällä kertaa Mary Heino ja Mary Asunmaa ja huomanneet ne oikeiksi, joten kokous hyväksyi ja antoi tilivapauden. Sihteerin toimintakertomus myös hyväksyttiin. Sihteeristö toi ilmi miten paljon meillä on vielä sentään tehtävä raivaustyötä oman itsemme kans sa, ennenkuin saamme hiottua itsemme todellisiksi tovereiksi keskenämme ja opimme käsittämään velvollisuutemme T.N.L jäseninä toimimaan, yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta yhteisen asian eteenpäinviemiseksi. Uusia virkailijoita valittiin: Rahastonhoitajaksi L. Myrtle, puheenjohtajaksi Mary Asunmaa, pöytäkirjuriksi Aune Väkevä, näytelmäkomiteaan eronneen sijaan Elli Mäkinen. Sanomalehtikirjeenvaihtajana toimii entiset. Jäsenveromme päätimme maksaa yleissihteerille Torontoon. Women Workeria päätettiin tilata 10:nen vuosikertaa, jaettavaksi agitatsioonia varten ympäristöömme. Uusittiin kokousilmoitus Toverittareen vuodeksi. Toverittaren asiamiestä, Annie Vendelää rynnäytyskuukausien aikana jäsenet lupasivat avustaa.

Keskusteltiin iltaman pidosta ja päätettiin siirtää aika 19 p. helmikuuta. Näytelmäkomitea tiedotti sikkuta. Näytelmäkomitea tiedotti siksi saavan kappaleen, Suutarin mökillä, valmiiksi. "Naisen ääni" kuuluu myös valmistuvan samaksi päiväksi nyrkkipainosta, runoja, kertomuksia sekä jotain palvelijataryhdistykseltä. Toivoisimpa että yleisö taas kunnioittaisi iltamaamme entiseen tapaansa. Helmikuun 19:ta kello 8 illalla tavataan toisemme Clinton-haalilla.

Naistenpäivää päätimme juhlia 11 pnä maaliskuuta. Näytelmäkomitealle kokous ilmoitti toivomuksensa kappaleen suhteen, että sitä olisi jo ruvettava valmistelemaan.

Toveritar Tiedontuojan Canadan numeroa kirjoituksilla avustamaan lausuttiin toivomuksena jäsenille.

Jotain edistystä, eli eteenpäinmenoa oli se ,että saimme Suom. Järj. os. kokoukselta luvan naulata julkisille paikoille haalissa sekä ovelle ulkona neuvottelukokouksessa tehdyn päätöksen, jonka sisältö on: Juopuneilta kielletään sisäänpääsy. Joka juopuu myöhemmin menettää haalissa olo-oikeuden, vaikka onkin ostanut ovilipun.

Yleisiä järjestysmiehiä on toteltava, taikka joutuu viranomaisten kanssa tekemisiin.

Tällaiset säännöt ei tosiaan ole suuriarvoisia, jos ne vaan on papeрilla, eikä niitä käytännössä toteuteta. Käytäntö vasta niille arvon antaa.

Onpa mielenkiintoista seurata millä tavalla otamme ensi joulun ja uudenvuoden vastaan, onko meissä miehuutta seistä päätöksen takana.

Toveri tervehdyksin

L. M.

Winnipeg. — Poliisi on korjannut kaupungin kadulta kolme puualkoholia nauttinutta miestä, joista ainakin yksi on hengenvaarallisessa tilassa. Kaikki vietiin kiireesti sairaalaan saamaan hoitoa.

Luokkasota-arkiston kätköistä

TAPAHTUMISTA KOIVISTOLLA

Mitä varsinaiseen rintamataisteluun tulee, eivät koivistolaiset joutuneet siihen osallisiksi siinä määrässä kuin länsi- ja keski-Suomen maaseudulla, ollessaan syrjässä varsinaiselta taistelualueelta. Kuitenkin loppunäytös, kun "kapina" oli jo ohi ja kylän valkoiset olivat saaneet ylivoiman punaisista, muodostui koivistolaisille asema myöskin mitä traagillisemmaksi, sillä valkoiset olivat Koivistollakin toiminnassa yhden hankkien aseita ja toiminnalla yhdessä muiden seutujen valkoisten kanssa kaikkia tavoin punaisia vastaan. Kun tilaisuus heille aukeni, että pääsivät määräämään punaisten kohtalon, niin ei siinä säälitä eikä veljeyttä tunnettu, vaan kylän isäntien ja huomatuimpien kylän pylväiden "apuharvennusta" runsaalla mittalla työläisten nähden, joiden ainoa rikos oli, että kuuluivat jäseninä sosdem. puolueeseen ja olivat myötätuntoisia luokkataistelutovereilleen. Siinä oli syytä tarpeeksi ansaita noiden isäntien viha ja sitä tietä saman kylän asukkaiden rikkaampien painostuksesta tulla ammutuksi.

Esimerkiksi pienestä Kiiskilän kylästä, jossa on noin 40 taloa ja mökkiä yhteensä, oli punaisten uhriluku 8 nuorta miestä, joista kuusi ammuttiin jälkeen kapinan, vaikka eivät olleet ottaneet osaa mihinkään pienempäänkään aktiiviseen toimintaan. Tapettiin m. m. muuan Matti Hämäläinen, joka lie ollut ainoa sen verran osallisena, että oli ollut jossain Helsingin ympäristöllä punaisten vahtipalveluksessa, josta saapui kotipitäjäänsä, luullen että "kapina" oli loppunut, kun "kapina" oli ohi. Niin ei kuitenkaan ollut. Matti lähti hevosella hakemaan heinä Koiviston kirkonkylästä, jossa samalla halusi tavata veljeänsä, jonka valkoiset olivat pidättäneet, vaan niin pian kuin hän saapui veljensä luo, huudettiin hänen nimeään, jolloin Matti arvasi mistä on kysymys. Silloin hyppäsi hän liivit päältään, joiden taskussa lie ollut muutama markka rahaa, antoi ne veljelleen sanoen: "Tuossa on veljeltäsi perintö, tämä lie viimeinen lähtö." Niin joutui Matti antamaan ainoansa uhriksi asialleen — työväen asialle.

Varsinaisesta Koiviston rannikosta noin 50 kilometriä ulos Suomenlahdelle sijaitsee Lavansaari-niminen saari. Tuolle saarelle oli kasaantunut noin kolme sataa pakolaista, josta etupäässä asevelvollisuusijässä olevia nuoria miehiä, jotka olivat menneet sinne jäätä myöten. Nyt kun punaiset olivat jo Viipurissakin joutuneet häviölle, niin sen jälkeen oli tullut joukko saksalaisia myöskin Lavansaarelle, jossa olivat aseistaneet nuo pakolaiset ja komentaneet omille rintamilleen, kuitenkin niin myöhään, että taistelu oli itse asiassa jo päättynyt, joten varsinaiseen tappeluun eivät nämä pakolaiset joutuneet osallisiksi.

Ennen luokkasotaa olivat venäläiset rakentaneet myös linnoituksia tuolle samalle Lavansaarelle, ja oli siellä 12" tykkejäkin. Nyt kun saksalaiset olivat päässeet tänne isänniksi, tapahtui niin, että eräänä kirkkaana päivänä ajoi kuuluisa venäläinen jäänmurtaja "Germack" noin 20 kilometriä kaukaa saaren ohi tarkotuksella mennä jostain Helsingin lähettyviltä hakemaan kahta Venäjälle kuuluvaa torpeedovenettä. Silloin halusivat saksalaiset käyttää tilaisuutta hyväkseen ja ampuivat noilla raskailla tykeillä kaksi varotuslaukausta tarkotuksella pysäyttää laiva. Kun Germack ei "varotuksesta" pysähtynyt, ammuttiin kohti ja ensimäinen luoti sattui laivan peräosaan, mutta Germack vieläkin meni menojaan. Nyt ammuttiin toisen kerran ja tällä kertaa osui luoti kahden savutorven väliin ja nyt pysäytettiin laiva. Sen jälkeen ratsasti saarelta lähetti laivalle sanomaan, että ei saa liikkua, johon laivalta vastattiin myönteisesti, vaan kun saarella ei ollut valonheittäjää, eikä Germack ollut kyvyttömäksi vioittunut, kääntyi sen yön tullen ympäri ja porhalsi Kronstadiin tuoden mukanaan sotalaivan seuraavana aamuna saaren lähettyville, ja antoi samalla tietää, että jos yksikään paukku tulee niin laivalta ammutaan koko kylä raunioiksi. Tämä tepsi ja Germack sai jatkaa matkaansa.

Koiviston salmen rannalle oli asetettu yksi 6 tuuman tykki, jonne lähetettiin kaksi pakollista sotapalvelusta suorittavaa sotilasta, kaiketi vahtipalvelukseen. Sotapojille annettiin kai omanturvan vuoksi paukut mukaan, kiväärit ja 15 panosta kummallekin kivääreihin. Sotapoikain saapuessa tykin luo, uiskenteli sorsia salmella ja nyt halusivat sotapojat kokeilla, josko on jo opittu sorsia ampumaan ja niin paukuttelivat pyssynsä tyhjiksi panoksista. Sitte ruvettiin tarkastelemaan minkälainen se tuo isompi tussari oikeastaan on, olihan sotapojilla syytä tutustua isänmaan vehkeisiin. Aukaistiin lukko, katsottiin piipusta sisään, ja kun nähtiin paukkujakin olevan ympärillä, niin ruvettiin kokeilemaan miten se paukku sinne asetetaan. Ja sopihan se sinne. Nyt ruuvattiin lukko kiinni ja toinen sotaurhoista kysyi, että mikähän se tuo omituinen rustinki tuossa sivussa on, samalla koskettaen jotakin narua ja sepä olikin "naru" ja paukautti paukun menemään. Samalla löysivät soltut itsensä selällään tantereella, jonne täräys oli heidät heittänyt. Nyt kun linnoituksesta oli kuultu tykin laukaus, niin saapui sieltä kovalla kiireellä joku herruista katsomaan mitä on tekeillä, joko vihollinen uhkaa mereltä päin? Ei täällä mitään hätää ole. Kyllä me täällä pärjätään, vastasivat urhot, tuo tussari tuossa vaan paukahti omia aikojaan kun satuimme nykäsemään tuosta narusta tuossa sivussa. "Voi teitä helvetin aaseja," kirkui herrasmies, hirteen teidät sietäisi ripustaa; anna tänne se kivääri, ammun tuon sorsan tuolla edes näytteeksi miten ammutaan, sekin tohlot. Luutnantti sihtasi vaan eihän se paukahtanut. "Mitäs helvettiä, tyhjäkö tämäkin," kirkui taas herrasmies. "Mitä sa—nan aasia te oikein olette? Anna tänne sinä se pyssysi."

Tyhjähän se oli sekin. Sorsa jäi ampumatta. Nyt raikui kauhea sadatustulva, vaan urhot seisoivat äänettöminä kuten ainakin isänmaan puolustajat. Ja siihenhän se raukesi juttu. Pimeää putkaa tuli vähän pesuksi. — J. A.

myötätuntoa sekä tuotti maailman ensimäiselle proletaariselle työläisja talonpoikaisvallalle suuren määrän uusia ystäviä.

e) Neuvostovalta 10-vuotias. — Neuvostomaan kymmenentenä vuotena on siellä käynyt entistä enemmän työväen lähetystöjä kaikista maista, kaksi jo Amerikastakin. Nämät ovat palattuaan kertoneet nähmiään ja kuulemiaan, vertaillen työväenmaan saavutuksia kapitalistimaiden työläisten oloihin. Neuvostohallituksen 10-vuotisjuhlan lahja, 7-tunnin työpäivä työläisille, verovapautukset talonpojille ja lisämaiden lahjoittaminen pienemmille talonpoikaistiluksille, sekä yhteiskunnallisen vakuutuksen, valistuslaitosten ja työläisten terveydellisten olojen parantamiset y.m. toimenpiteet, kaikkien näiden tiedoksi tuleminen, merkityksellisinä saavutuksina, mitä työväenmaassa ovat kaikkien vaikeuksien keskelläkin jo kyenneet saavuttamaan ensimäisen 10 vuoden kuluessa, ovat vaikuttaneet kumouksentavasti työläisten keskuudessa kautta maapallon. Ja varsinkin nyt, työttömyyskauden käydessä yhä uhkaavammaksi, kääntävät kaikkien maitten työläiset huomionsa ja katseensa proletaarisen hallinnan maahan.

2. AMERIKA:

a) Amerikan kapitalismi, imperialismi, joka on vahvistunut maailmansodan aikana ja sen jälkeen valtaamansa johtavan aseman perusteella, kyeten valtaamaan uusia markkinoita ja elinvoimaisempana ollen kilpailukykyisempi muita on rikastunut ennenkuulumattomasti, on käynyt yhä häikäilemättömämmäksi ei ainoastaan kotimaista väestöä vastaan, vaan myöskin heikompia ja puolustuskyvyttömiä kansoja vastaan. Sen sekaantuminen Meksikon asioihin aina sodanuhkaan asti, sen mitä raakamaisin hyökkäys pienen puolustuskyvyttömän keski-Amerikan tasavallan, Nicaraguan kimppuun ja militaridiktatuurin perustaminen tuossa maassa ja sen suurien sotajoukkojen ja laivaston lähettäminen Kiinaan, osoittavat miten ennen vapaa Setä Sampan maa on tullut imperialismin kehdoksi, jossa imperialismi isännöi ehdottomana yksinvaltiaana. Coolidge esitti kongressille pitämässään ohjelma-puheessa biljoonan dollarin lisämäärärahan myöntämistä laivaston suurentamiseksi.

Mexikon asiakirjain väärentäminen, surkean kuuluisan "keltaisen" amerikalaisen sanomalehtikuninkaan Hearstin toimesta, osoittaa kuinka imperialistit ovat valmiit kaikkiin törkeimpiin keinoihin valmistaakseen maaperää puolustuskyvyttömien kansakuntien rikkauksien kimppuun karkaamiseksi.

b) Sacco-Vanzetti-juttu, joka oli ollut vireillä jo monta vuotta, muodostui Amerikan työväenliikkeessä viime vuoden valtaisammaksi tapahtumaksi, puolueemme mobilisoiden laajat työväenmassat, ammattiuniobyrokraattien päitten ylitse, jättiläismäiseen protestiliikkeeseen näiden työväenmiesten murhaa vastaan. Protestiliikkeään ei kuitenkaan kyennyt ehkäisemään imperialistisia vallanpitäjiä murhaamasta näitä kahta luokkamme taistelijaa, mutta Sacco-Vanzettin-protestiliike auttoi vahvistamaan Crecon ja Carilion, sillä Amerikan vallanpitäjät eivät halunneet tällä kertaa toista Sacco-Vanzetti-protestiliikettä, koska se olisi ehkä ajanmittaan ajanut Amerikan nukkuvat työläismassat uhkaaviin toimenpiteisiin.

c) Hiilenkaivajain taistelu Pennsylvaniassa, Ohiossa ja Coloradossa osottaa kapitalismin vakiintumiskauden syvää järkkymistä. Nämä taistelut ovat Amerikan työväenliikkeen syvän kriisikauden tuloksia. Samalla kun työläisten elinehtojensa alentamista vastaan, taistelevat he unionsa säilyttämisen, Amerikan Federation of Laborin voimakkaimman järjestön United Mine Workersin olemassaolemisen puolesta, jonka työnantajat haluavat murskata ja jonka säilyttämiseksi unionin byrokraatit eivät pane tikkua ristiin. Hiilenkaivajain taistelu on katkeran ja kärjistyneen luokkataistelun ilmentymä. Pennsylvaniassa ja Ohiossa häädetään työläisperheitä talviparakkeihin, kielletään estetoimioiden avulla kirkoissakin käymästä; Coloradossa on taistelu kärjistynyt aseelliseen yhteentörmäykseen asti, Ludlowin verilöylyn uusimiseen Columbine-kaivoksen ja Walsenburgin hyökkäyksen yhteydessä.

d) Pan-Amerikan kongressi — Peittääkseen imperialistista politiikkansa, lähetti Am. imperialismi presidentti Coolidgen Amerikan lähetystön etunenässä (tammik. 15 p.) Cubassa, Havannassa pidettävään kuudenteen Pan-Amerikan kongressiin, pitämään liehittelevän korupuheen (Keski- ja Etelä-Amerikan kansojen puolesta. Amerikan imperialismia ("Pohjoisen jättisortajaa") ei voida kuitenkaan peittää korupuheiden varjoon, koska latinalaisen Amerikan valtioiden virallisten edustajainkin puheissa protesteerataan sitä vastaan ja toimittaa Chicago Tribunen toimitusartikkeli osoittaakin huolestuneisuutta tämän johdosta.

g) Maatalouskriisi Amerikassa yhä vain syvenee ja laajentuu, ulottuen nyt jo vehnäalueilta maissin kasvatusalueille, jopa puuvillan kasvattajiin etelässä. Mississippijoen suuri tulva lisäsi kriisin syvyyttä. Kuitenkaan tämän suuren onnettomuuden johdosta ei Coolidgen hallitus edes aikonutkaan kutsua ylimääräistä kongressin istuntoa koolle. Maatalouskriisin johdosta Yhdysvalloissa viimeisen viiden vuoden aikana on tuhansia, jopa miljoonia maanviljelijöitä tiluksiltaan ja suunnattomasti kurjistuttanut maataviljelevää väestöä. Hallitus ei ole tehnyt mitään tilanteen korjaamiseksi, vaan jättänyt ilman minkäänlaista suojelusta maatalousväestön pankkiireitten, koronkiskurien, trustien, rautatieyhtiöiden ja kaikenlaisten kiskureitten nyljettäväksi. Tämän johdosta tapahtuu maanviljelijäin alempien kerrosten jatkuva vieraantumista kapitalistipuolueista ja suurkapitalismin poliittisesta johdosta. Kapitalistit myöntävät agraarikysymyksen yhdeksi tärkeimmäksi vaalitaisteluprobleemiksi, peläten sitä.

h) Vakiintumiskauden loppua osoittaa, paitsi edellämainittu yleismaailmallinen tilanne, myöskin kapitalismin vahvimmassa maassa, Amerikassa vakiintumisen horjuminen, jota todistaa paitsi jatkuva ja kärjistyvä maatalouskriisi, myöskin jo edellämainittu hiililakko, neulomа-ammattien työläisten viimevuotiset jatkuvat taistelut, sekä palkkain alennukset monilla suurteollisuuksien aloilla, kuten tekstiiliteollisuudessa, terästeollisuudessa, koneiden valmistusteollisuudessa, autoteollisuudessa jne. Ankarasti kiihtyvä kilpailu autoteollisuudessa ja myöskin uhkaavammaksi käynyt työttömyys ovat nyrjäyttäneet vakiintumiskauden pois sijoiltaan Amerikassakin, imperialistisen kapitalismin vankimmassa maassa. Taloudellinen laskukausi merkitsee myös työläisten heikkoine järjestöineen ja suurelta osaltaan vallan järjestymättömänä, joutumista entistä huonommalle puolelle riistoa ja sortoa vastaan taistelussa. Totta on, että kapitalismi on voinut lahjoa toistaiseksi eräitä ylempiä työväen kerroksia, mutta kuten tilanne osoittaa, ei se ole kyennyt lahjomaan suurten perusteollisuuksien laajoja työläiskerroksia, vaan polkenut niiden sodanaikana saavuttaman hiukan korkeamman elintason aivan nälkätasolle.

(Jatk.)

Sandvik

SAHOJA

VAATIKAA OIKEAA — Luotettava "Kala ja Koukku" laji

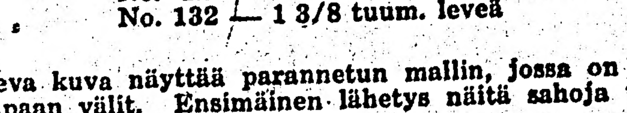

No. 129 — 1 tuuma leveä
No. 132 — 1 3/8 tuum. leveä

Ylläoleva kuva näyttää parannetun mallin, jossa on erikoisen leveät hampaan välit. Ensimäinen lähetys näitä sahoja tulee Ontarioon myytäväksi elokuun puolivälissä.

Jos teidän kauppiaat eivät voi antaa teille oikeita Sandviksahoja ja muita Sandvik tuotteita niin kirjoittakaa

General Agents,

SANDVIK CANADIAN LIMITED
20 ST NICHOLAS ST MONTREAL P.Q.

TILATKAA
"SANDVIK" KALANKUVA SAHOJA
uudella hampaalla

No. 129 kapea raketti 1⅛ t. leveä, kap.	$1.25
No. 132 leveä raketti 1½ t. leveä, kap.	1.50
No. 970 kapea piikkikurkku 1⅛ t. leveä, kap.	1.25
5½ t.Ruotsin tähkä viila, kap.	.45
Levitys sakset Sandvik tekoa, kap.	1.50

COCHRANE-DUNLOP HARDWARE LIMITED
Durham St. Sudbury, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotuksimme tässä osastossa [illegible]: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samantaisena, 2 senttiä sana ja siitä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottamalta 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello [illegible] aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

RUOKAA JA ASUNTOJA SAA 338 Spruce Street West. Justiina Ritari. Puhelin 1822.

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIKE Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on serkkuni Tuomas Iivari, kotoisin Ylistarosta, Vaasan l. Tuttavilta myös kirjeet tervetulleita. (22

Maria Koski,
Box 1674, Timmins, Ont., Can.

RUOKAA
—ja—
ASUNTOA
saatavana.
Toverillinen kohtelu.
Henry Lahti
27 Main St. E.
NORTH BAY ONTARIO

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1189.
Sudbury — Ontario.

Northern Baking Co.
Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.
Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

Eagle Cafe

116 ELM ST., SUDBURY, ONT
— Phone 711 —
Siistiä huoneita ja kunnollista ruokaa saatavana.
Leonard Erickson

Ruokaa ja Kahvia
CANADIAN CAFE
210 Minto St., Sudbury, Ont.
Lähellä C. P. R. aseman
Tilaa yövieraille. — Phone 2269
Box 1862 JOHN LEHTELA

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin [illegible] Koljonen

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet:
Konttori 222. kotiin 210.
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa
Sudbury, Ont. (TP)

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP

Emil Ojala
Sudbury, Ont.

Vapauden lukijat

tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menetellen tuemme omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unhottako Vapauden ilmottajia.

Sudbury

KIRVESMIEHET UNIOON

Viime perjantai-iltana pidettiin Sudburyn kaupungintalolla kirvesmiesten neuvottelukokous, jossa keskusteltiin ammattiunion perustamisesta paikkakunnalle. Saapuvilla oli nyt vain kymmenkunta henkilöä, sillä kokous oli niin nopeasti kutsuttu koolle, että tieto ei ollut ehtinyt riittävästi levitä.

Seuraava kokous päätettiin pitää helmikuun 10 pnä, kello 8 i.p., Sudburyn kaupungintalon kokoussalissa. Siellä tullaan päättämään varsinaisesti union perustamisesta, ja keskustelemaan kumpaan kirvesmiesten unioon paikallinen osasto halutaan liittää.

Toivotaan että kaikki kirvesmiehet saapuvat tähän kokoukseen, sillä sitä parempi mitä suuremmalla voimalla unio pääsee työskentelemään heti alusta alkaen.

LIBERTY HAALIN NÄYTTÄMÖLTÄ

esitettiin viime lauantai-iltana kolminäytöksinen murhenäytelmä "Älkää tuomitko", jonka on kirjottanut Toivo Raita ja joka kuvaa punaiseksi väitetyn nuoren pehtoorin ja valkoisen maatilanomistajan tyttären rakkausseikkailua Suomen luokkasodan jälkeen, kesällä v. 1918 vallinneissa oloissa. Näytelmä on siksi yksipuolinen ja suppea ja sen sankarin, pehtoorin, tyyppi ja lausunnot luokkamielessä niin epäselvät, että sille ei voida antaa erittäin suurta arvoa luokkanäytelmänä, varsinkaan täkäläisissä oloissa esitettynä. Tästä huolimatta voi se traagillisuudellaan saada katsojat melkoisella mielenkiinnolla seuraamaan esitystä ja tuntemaan myötätuntoa kovaonnisia rakastavaisia ja tytön äitiä sekä niitä kohtaan, joita sanotaan kidutettavan ja tapettavan nälkään ja ruttoon vankileirillä.

Mitä näytelmän esitykseen tulee, niin se, vähäiseen harjotusaikaan katsoen, oli yleensä melko sujuvaa ja eheää. Yleisöä oli huone jokseenkin täynnä, ja se näytti olevan tyytyväinen näkemäänsä ja kuulemaansa. Tilaisuutta kuitenkin melkoisesti pilasi, varsinkin yleisön tanssihaluiselle osalle, se valitettava seikka, että puuttui kunnollinen musiikki sillä toista tuntia kestäneellä ajalla, joka näytelmän esitykseltä jäi tanssille. Tämä johtui tilaisuuden järjestämisessä sattuneesta sekaannuksesta, jollaisia koetettanee entistä paremmin välttää vastaisuudessa. — Gabriel.

NÄYTTÄMÖTAIDE

Rasputin-ilta Berliinissä

Julkaisemme tässä erään ulkomaalaisen arvostelijan kuvauksen Berliinin työläisteatterin menestysillasta. "Rasputin" ensi-ilta oli jo noin pari kuukautta sitten, mutta kappaleen voittokulku jatkuu vieläkin, todistaen otteen oivallisuutta:

Nerokas näyttämöjohtaja Piscator, joka äskettäin avasi niin suurella menestyksellä proletaariaatin teatterin Berliinissä, iski jälleen suuren iskunsa esittämällä Aleksei Tolstoin ja P. Shtshegolevin draaman "Rasputin". Koko Berliinin teatterimaailma oli odottanut jännityksellä tätä iltaa, ja siitä koitui mahdollisimman suuri menestys, ei alkuperäisen draaman, vaan Piscatorin ja hänen näyttelijäkuntansa.

Draama, jonka Picator on muokannut kokonaan uuteen uskoon, synnyttää täyteen ahdetussa katsomossa mitä vastakkaisempia mielialoja. Oltiin ihastuneita, raivoissaan, apaattisia — mutta kaikki hukkui lopussa hurjiin suosionosoituksiin ja eläköön-huutoihin sekä helkkuvaan "Kansainväliseen". Yleisö nousi ja kohotti "eläköön" neuvostovallalle ja kominternille!

Ennen ensi-iltaa oli käyty kaksi huomattavaa oikeusjuttua; mitkä tietysti olivat omiaan herättämään kiinnostusta näytelmää kohtaan. Villekeisari, oli asianajajansa kautta protesteerannut sitä vastaan, että hänet esitettiin tässä kappaleessa, mutta oikeus selitti hänet "historialliseksi" henkilöksi, ja niitä saadaan kuvata miten halutaan. Toinen kuuluisuus, pääkonsuli Dmitri Rubinstein, joka nykyisin asuu Pariisissa, ja joka ennen vallankumousta esitti huomattavaa osaa Venäjän rahamaailmassa, oli niinikään saanut tietoonsa, että hänet esitettäisiin Piscatorin räikeässä ramppivalossa, ja vaati, että hänen persoonansa oli pyyhkäistävä näytelmästä. Piscator pakotettiin tekemään tämä 10,000 markan sakon uhalla...

Mutta itse esitykseen.

Maapallo alkaa hiljaa liikkua — koko näyttämö kiertää kuin jättipallo, harmahtavana ja joitakin hetkiä kummitusomaisen välimatkan päässä. Sitten alkaa se tulla yhä lähemmäs ja lähemmäs katsojia, kunnes on aivan näiden luona. Katsomon puolipimeydessä jatkautuu maapallo valoksi ja varjoksi. Liehuvat ja välkkyvät liekit repivät pimeyden sen pinnalta. Maapallon pinnalla luovat ihmiset historiaansa, ihminen lannistaa luonnon ja ihmiset taistelevat kiihkeästi keskenään eri luokkina. Veripunaiset ja valkohehkuvat liekit loimahtavat yli maapallon. Maan päällä kaikuu ihmisten taistelu luontoa ja luokkien kamppailu toisiaan vastaan. Olemme jo molemmin jaloin tämän maan päällä, se lakkaa liikkumasta ja avautuu. Koemme kappaleen historiaa. Olemme keskellä sitä, elämme maailmamme verisintä ja hirvittävintä ajankohtaa, ja sen nimi kuuluu: "Rasputin, Romanovien suku, sota ja kansa, joka on noussut taisteluun sortajiaan vastaan." Eletään Venäjän vallankumouksen historiaa, joka juontaa juurensa 16-sataluvulta.

Piscatorin näyttämön esirippu nousee. Maapallon navalla nähdään Venäjän tsaarit neljänsadan vuoden ajalta. He ilmestyvät ja katoavat — hirvittävänä paljoutena. Ja heidän allaan, keskustassa, joka käsittää 1/6 maapalloa, on kansa, joka koettaa toivottomasti taistella julmia tsaareja vastaan.

Piscator on saanut aikaan jotakin todella suuremmoista filmi-kuvauksen avulla. Ihmisiä, joita pidetään pimeydessä ja sorrossa, jotka nujerretaan ruoskilla ja typerrytetään pappien avulla tsaarin eduksi — ne ovat kohtauksia, jotka syöpyvät ihmisen mieleen pitkiksi ajoiksi. Venäjän kansan kärsimykset neljän vuosisadan aikana! Tälle kiehuvan raivon ja voimattoman kahleiden katmölle täysin elävänä. Näytelmäsitten viimein tsaari Nikolai — Niku viimeinen. Ei filmikuvana, vaan ruumiina ja lihana, astuu näyttämölle täysin elävänä. Näytelmäesitys alkakoon!

Venäjän historian lähinnä viimeinen kausi: ohjaaja Piscator syöksähtää keskelle tapauksia, ottaa Tolstoin "Rasputinin" ja muuntaa sen mystiikan 21 realistiseksi kohtaukseksi.

Näytelmä kuvaa, historiallisiin tosiasioihin rakentuen, Rasputinhäväistysjuttua tsaarin hovissa, koko mädäntyneen hallitusjärjestelmän kukistumista ja kahden yhteiskuntaluokan täydellistä luhistumista — ainutlaatuista tapausta historiassa.

Sisällys alkaa kesästä 1916. Rasputin ent. talonpoika, naisten häpäisijä ja hevosvaras on tsaariperheen sielunpaimen. Hän on itsevaltias kaikissa naiskammioissa, hän jakaa virkoja ja kukistaa ministerejä, ja hänellä on täysin vallasaan keisarinna ja tsaarin virallinen rakastajatar Anna Vyrubova. Miten ihanaa ajatella tuolle nerokkaalle ilvehtijälle, kun tsaari on kerran kukistettu ja Rasputinille täysin alamainen keisarinna ryhtyy hallitsijattareksi! Kun koko Venäjän kansa on vääntelehtivä hänen, Rasputinin, saappaiden alla! Mutta hänen vastustajansa alkavat jo liikehtiä. Rintamalta palannut ruhtinas Jussupov tekee eräiden ystäviensä kanssa salaliiton poistaakseen tieltä tämän pahanhengen, joka on vastuussa Venäjän kaikista onnettomuuksista. Tämän tulisi tapahtua J:n palatsissa, mutta miten saada epäilevä Rasputin tulemaan sinne? Hänet mielitään huokutella satimeen lähettämällä tiedon, että kaunis ruhtinatar Jussupov. joka on kauan viehättänyt Rasputinia, odottaa häntä. Rasputin ottaa vastaan kutsun mustalaiskapakassa, missä hän tanssii ja suutelee päissään kuvankauniita naisia. Mutta hänen terävä vaistonsa tuntee vaaran, hän ei lähde. ja hänet on noudettava. J:n palatsissa seuraa sitten murhavalmistelut kakkujen ja viinien myrkyttäminen. Sitten tapahtuu Rasputinin murha: hän hörppii myrkkyä kuin vettä, ja sitten lävistävät kuulat hänet. Kaikki on kuvattu mitä rajuimmalla todellisuustajulla. Rasputinin kuolema merkitsee Venäjän historian viimeisen vaihdekauden todellista alkua.

Pietarissa aletaan liikehtiä — vallankumous on ovella. Mutta ennenkuin se puhkeaa, osoittaa Piscator yhä uudelleen ja uudelleen sodan kauhut. Hän siroittelee suuremmoisella tavalla näyttämöesitykseen filmikuvina historiallisia lainauksia Venäjän sota-arkistosta. Ja juuri tässä esityksen kohdassa tekee hänen viimeisin teknillinen päähänpistonsa — liikkuva maapalloesitys suuremmoisen vaikutuksen. Omassa maapallon kolkassaan istuu kukin keisari: Wihelm II, Frans Josef ja molempien näiden yläpuolella tsaari Nikolai. Jokainen näistä pitää lennokasta, kiihkeätä ja kyynillistä puhetta, missä ovat varmoja, että jumala on antava juuri heille voiton. Niku pitää viimeisen puheen. Erinomaista satiiria!

Sitten tulee viimeinen jako — vallankumous. Samaan aikaan, kun kansainvälisen kapitaalin edustajat, röyhyävät savupiiput taustanaan, silmäävät isänmaan lopullista voittoa, marrsivat Pietarin kaduilla sorrettujen, kidutettujen, mutta voitontietoisten työläisten suuret pataljoonat. Lenin on puhunut Zimmerwaldissa ja on nyt kotimaassaan toteuttamassa ohjelmaansa.

Viime kuvat: Rasputinin murhan ja tsaariperheen vangitsemisen jälkeen tulvahtaa proletaarinen vallankumous yli Kerenskin demokraattisten korulauseiden. Saadaan seurata Pietarin työväen- ja sotilasneuvoston dramaattista istuntoa, historiallista istuntoa kymmenen päivän jälkeen, jotka järkyttivät koko maailmaa. Kamenev, Martov ja Trotski puhuvat. Kaduilla esitetään Romanovien historian viimeistä kohtausta — Talvipalatsin valtaus — joukkojen lopullista voittoa, bolshevistisen politiikan voittoa Martovista ja Danista. Loppukuva: Lenin kehoittamassa riemuitsevia joukkoja rakentamaan sosialistista yhteiskuntaa.

Proletaarinen yleisö lähtee teatterista mitä voimakkaimmin vaikutuksin. Ollaan koettu jotakin tavatonta. järkyttävää. unohtumatonta. Venäjän ulkopuolella on ensi kerran tehty eläväksi Venäjän vallankumouksen historia, ja tehty se mestarillisella tavalla.

Berlin 19. XII. 27. K:a.

Kommunistipuolue

CANADAN KP. VIIDENNEN PIIRIN ALAISILLE J RJESTÖILLE

Kaikkia piirimme alaisia osastoja. kaupunki- ja kyläjärjestöjä, jotka ovat aikoneet toimeenpanna ensi kesän aikana ulkoilmajuhlia, minkä nimellisiä hyvänsä, kehoitetaan tekemään niistä anomuksensa piiritoimikunnalle osoit: Box 754. Sudbury, Ont. niin että ne ovat täällä viimeistään ensi helmikuun 21 päivänä, että piiritoimikunta voi ne järjestää niin ettei yhteensattumia tule olemaan. Myöskin ne v.- ja u.-seurat, jotka eivät ole omien osastojensa kanssa sopineet samojen osastojen pyytämäin juhlapäiväin käytöstä, on tehtävä siitä tänne anomuksensa tai muutoin emme vastaa yhteensattumista ja voivat osastot piirissämme tehdyn yhteisen sopimuksen perusteella ne kokonaan kieltääkin.

C. kp. viidennen piirin t.p.k.
E. Jääskeläinen, siht.

Toronton Suom. Seuran Näyttämö

957 BROADVIEW AVE.
— esittää —
Lauantaina, helmik. 4 p., alkaen klo 8.15 ill.
HASSUNKURISEN HUVINÄYTELMÄN
"Mamman Kiusalla"
4 näytöksinen vallattomuus. Kirj. N. Vuoritsalo.
Lopuksi tanssia puolitoista tuntia

Huom.! Kappale on hauskimpia huvinäytelmiä. Saapukaa silloin huutamaan, sillä nauru ei tule riittämään. Kappaleeseen tehdään taas uudet kulissit. Siis täyttäkää katsomo viimeistä tilaa myöten.

Sisäänpääsy 50 senttiä veroineen.
NÄYTELM KOMITEA.

P.S. — "ÄLKAA TUOMITKO", työväennäytelmä, esitetään helmik. 18 p:nä. Pitäkääpä mielessänne.

S. J. Fort Williamin Näytelmäseura

— esittää —
«Pirtillä» lauantaina helmik. 4 p:nä
"Murtovarkaus"
5:ssä näytöksessä. Kirj. Minna Canth.
Kello 8.30 illalla
LIPUT: Ennakolta 30 senttiä. Ovella 40 senttiä.
NÄYTELMÄKOMITEA.

S. J. Kirkland Laken Näytelmäseura

— esittää —
Sunnuntaina helmik. 5 p:nä
Alkaen kello 8 illalla
"Kunnia"
(Etu- ja takapihan kunnia)
Kirj. HERMAN SUDERMAN.

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
THEODOR MYHLING, kauppaneuvos	Johan Kakkuri
ROUVA MYHLING	Mrs. Lindfors
GURT, heidän poikansa	Viljam Vauhkonen
LEONORE, heidän tyttärensä	Anni Vihuri
LOTHAR BRANDT, nuori elostelija	Aaro Kivi
HUGO STENGEL, nuori elostelija	Oskar Kaski
UKKO HEINECKE	Unto Koivula
ROUVA HEINECKE	Ensi Kankainen
ROBERT, heidän poikansa	V. J. Kankainen
ALMA, heidän tyttärensä	Agda Nurmi
AUGUSTA, heidän tyttärensä	Laimi Saivo
MICHALSKI, edellisen mies	Pauli Vaahtera
KREIVI TRAST, intialainen kahvikuningas	Viljo Mäki
ROUVA HEBENSTREIT	Mrs. Pitkänen
VILHEM, lakeija	Arvi Asikkala
JUHANI, kuski	— — —
RAGHARITA, Trastin intialainen palvelija	— — —

Tapahtuu Saksassa.

MATKUSTAKAA SUOMEEN

suositulla
Ruotsin Amerikan Linjalla
HALIFAXISTA
«DROTTNINGHOLM» .... 6 p. Helmikuuta
«STOCKHOLM» .... 3 p. Maaliskuuta
«DROTTNINGHOLM» .... 11 p. Maaliskuuta

Göteborgin kautta
SUORA JA MUKAVA TIE SUOMEEN
ATLANNIN JA POHJANMEREN POIKKI SAMASSA KOMEASSA VALTAMERILAIVASSA
Koko matka Halifaxista kestää noin 10 vuorokautta

Tehkää pilettitilauksenne hyvissä ajoin saadaksenne hyvän paikan laivassa ja halutessanne kaikista asioista lähempiä tietoja, kääntykää lähimmän asiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan:

SWEDISH AMERICAN LINE, 1410 Stanley St., Montreal, Que., Canada
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.
SWEDISH AMERICAN LINE, 470 Main Street, Winnipeg, Man., Canada

Tuottakaa omaisenne ja tuttavanne linjallamme Suomesta Canadaan ilman viivytyksiä ja vaivoja. Olkaa vakuutetut nopeasta matkasta.

RUOTSIN AMERIKAN LINJA

BALTIC AMERIKAN LINJA

Helsingistä suoraan Halifaxiin
S. S. "LITUANIA"
lähtee
Helsingistä Helmikuun 19 päivänä

Ostakaa etumaksupiletti sukulaisillenne tai tuttavillenne nyt ja antakaa heille tilaisuus matkustaa suoraan Canadaan ilman mitään vaihdoksia.

Lähempiä tietoja halustessanne, kysykää joko

Baltic American Line, 290 St. James Street, MONTREAL, QUE.
J. V. Kannasto, Box 69, SUDBURY, ONT.

Matkustakaa
Skandinavian-Amerikan Linjalla

POHJOISMAIDEN SUURIN JA VANHIN LINJA
Suuret ja suositut valtamerilaivamme purjehtivat

Kööpenhaminasta:	Laiva:	New Yorkista klo 11 ap.
Tammik. 11 p. 1928	United States	Tammik. 28 p. 1928
Tammik. 18 p. 1928	Hellig Olav	Helmik. 4 p. 1928
Helmik. 2 p. 1928	Frederik VIII	Helmik. 18 p. 1928

Matkustajille, jotka tahtovat lähteä suoraan Canadasta järjestämme seuraavat purjehdukset suoraan

HALIFAXISTA:
"United States" .... Tammik. 30 p. 1928
"Frederik VIII" .... Helmik. 20 p. 1928
"Hellig Olav" .... Maalisk. 12 p. 1928

—Kolmannen luokan alimmat hinnat:
Suomeen ....$108.50 Suomesta $120.00
Edestakainen piletti $183.00
(Canadan vero $5:—lisänä).

Jos ilmoitatte allamainitulla osoitteella koska ja millä junalla te saavutte Montrealiin, niin lähetämme linjan suomalaisen edustajan ottamaan Teitä vastaan asemalle ja autamme Teitä maksutta ja mielihyvällä kaikissa matkaa koskevissa asioissa ja annamme johdatusta passi- ja leimausanomuksiin nähden j.n.e.

Halutessanne lähempiä tietoja kääntykää lähimmän asiamiehemme puoleen tai kirjoittakaa suoraan meille osoitteella:

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
1410 STANLEY STREET MONTREAL, QUEBEC
Scandinavian-American Line, 461 Main St. Winnipeg, Man.
Scandinavian-American Line, 1321 Fourth Ave., Seattle, Wash.
J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?